

KRONIKA
obce
RABÁKOV

FOTOKOPIE

KNIHA PRVÁ

část: třetí

roky: 1940 – 1949

strany: 81 až 126

1940.

81.

Zima byla suchá. Krzlo neustále až do 12. března, mimo jednoodenní oblevu dne 25. února. Sněhu bylo mnoho, jaro pozdní. Dostí stromů pomrzlo. Neodčlávaná orba, následek to lonského nepřítomného podzimku, se teprve v dubnu provádí. A ozimy, loni špatně zaseté také špatně přezimovaly a dost se jich zasařelo.

Počasi.

Jaro pak spíše suché, za to s žních deštivo, a mokré je i podziměk. Brambory a řepa se špatně dobývají, obavy moc špatně usušeny. Ozimní zaseto zase jen málo, a to ještě většinou hodně pozdních, až teprve ke konci listopadu, kdy se asi na 14 dní vyčasnilo. Začátkem prosince zamrzlo, od pátého sněžilo, ale je měkko.

Na Boží hod velikonoční, 24. března, večer od sedmí hodiny asi do tří čtvrtí na osm pozorovali jsme u nás vzájemný výjev, polární záři. Na severu, západu i východě silně ružová oblaka, prořezaná různými pruhy. Na konci ukazují přechod na východě oblak do barvy zelené, spojený pruhem s oblakem západním, červeným.

Severní záře.

Všelijak se o tom hovořilo, někteří v tom viděli znamení války a bídy. Ovšem. Od 1. září lonského roku válčí Německo s Polskem, od 3. 9. i s Francií a Anglií.

21. dubna slavila svatek Zdeňka Roudnicková, dcera po zemřelém Bohumilu Roudnickém z čp. 13. s Antonínem Adáskem z Úherce. Zdeňek se přizemil sem.

Svatky.

23. července provdala se Miloslava Pířlová ze Slouhého Lhoty za Miloslava Machače, dělníka na dráze, syna Fr. Machače z čp. 9. Novomanžek převzali domek ten i s malým hospodářstvím při něm.

1940.

82.

Sňatek.

5. října požehnáno sňatku v chrámu v Pitonicích Marie Švorcové z čp. 21 s Josefem Svárovským, lakýrníkem z úherce. Novomanželé budou pro nedostatek bytů bydlet zatím u rodičů nevěstinych.

Úmrtí.

Dne 6. února ve věku 58 let zemřela a dne 9. února na místním hřbitově do rodinné hrobky pochována paní Anna Machová, manželka p. Frant. Macha z čp. 8. Rozena Charouzková ze Skyřic.

Dne 30. dubna zemřela paní Anna Jírová, manželka pana Frant. Jíry, listonoše ve výslužbě. Narodila se 18. srpna 1868. Pochována 2. května do rodinné hrobky na zdejším hřbitově.

23. prosince pochován zde do hrobu svého bratra Václava dlouholetý zvoník náš, Josef Křmal z čp. 10.

16. dubna zemřel někde ve vězení pan Chabera. Ppř. na zánech mozkových blan. Pral jsem s ním loni.

Sňatek.

Nedopatřením opomenuto: Na den sv. Štěpána, 26. 12., vstoupil ve star. manželský Ladislav Švorc, krejčí, syn tragicky zemřelého Frant. Švorce z čp. 14. se sličnou Rozenou Kropěckou z Prahy. Sňatku tomuto požehnáno v chrámě sv. Štěpána v Pitonicích.

1940.

83.

Od lonského rolu, kdy se u nás ujeli moci Němci, stihá nařízení jedno druhé. To jsou vyhlášky, kde čteme jen samé „nařizuje se“, „každý je povinen“, „zakožuje se“ a tak podobně. Uvádím zde jen ty z hlavních.

Pohledem na pramijici krmte mrazy a následkem napro-
tého nedostatku uhlí k vytápění škol nařizeno prodloužití vá-
noční školní prázdniny. Vyučování se počalo až 4. března, ale to
ještě si musilo každé dítě přinést s sebou z domova do školy
dvě polínka na přiložení do kamen.

Nařizeno, aby z každého doma poraženého vepře byly ovce
vydány 4 kg hřbetového sádla.

Z každé slepice nařizeno dovést do sběrný, která je
zřízena u mlékárny v Čejčicích, šedesát vajec ročně. Za
tím účelem jmenován jako sběrač pro naši obec a okolní
pan Ciolina z Gašalek, který jeansu týdně obce projíždí,
vejce sbírá a proplácí. Platí je, dle váhy, jeden kilogram
v lednu a únoru 17,- korun, v dalších měsících 15,-20 K.

Až do letošního roku, už po tolik let, čejčická družstevní
mlékárna si svázela z obcí mléko vlastním autem od
svých členů anebo i nečlenů, kteří ji ho obtíželi sárat.
Ostatní polovici mléka odstředovali doma, - odstředivka byla
skoro v každém hospodářství, - a vyrobené máslo prociárali
buď na trhu ve městech, anebo překupníkovi, anebo ho
zprolíbovali doma. Ale začátkem letošního roku počínaje
nařizeno povinné odvádění všeho mléka této mlékárně.
Pro svoji potřebu si může každý ponechat tři čtvrti litru
na jednu osobu a jednu deu, z kteréhožto množství si
může ale i máslo pro sebe vyrobiti. To pro první čas. Pozdě-
ji pak ponecháno jen půl litru na deu a mlékárna za
to vzešla 30 stkg másla na měsíc a osobu. To už nám
odebrali nejdůležitější součástky z odstředivek a máselnice
a uschovali je na obecním úřadě, popřípadě zaplombovali
úřední pečeti. Stalo-li se, že někdo nedožil, buď pro vysokou
březivost krav či jinak, dostal ovšem lístky na mléko a
máslo.

Dále dovoleno semletí ve mlyně na osobu a měsíc
27 kg buď pšenice nebo žita. Od měsíce září už jen 17 kg.
Všechno ostatní, mimo osiva, se musilo dodat vykupovači

Nařízení.

1940.

82.

pro veřejné zásobování. U nás byl jím obchodník obilím,
Frant. Šib a Dol. Gousově.

Těž seno a sláma byla předepsána obci k podání.
Obec pak žádané množství popisovala na jednot-
livé polníky podle výměry pudy a luk. Tak na příklad
za měsíc duben jsme dodali 200 kg, za kveten 50 kg
seno a tak podobně.

Dne 1. června nařízená, dobrovolná sbírka na
německý červený kříž provedena. Vyhlášena co dobro-
volná ale zároveň předepsáno nejméně 1 koruna
z jednoho korce, též z každé hlavy koruna.

Zimostříkům 20 až 50 korun z podniku.

Na Rabatkově vynesla 455.- korun.

Nařízený sběr přelstlivých kovi (mouz, měď, žinek)
který povinně prováděl pan starosta s jedním
členem obecního výboru, vynesl u nás 1 1/2 kg.

Starostáruv zvyk "pálení čarodějnic", ohni v před-
večer prvního května, na kteroužto zábavu se děti
už dlouho napřed těšily a proto vícel věcka stará
kořata schovávaly, byl zakázán.

Tak též zakázány od velinoc veškeré taneční
zábavy. Prý se nesluší, aby když německí hrdinové ve
válce prolévají svoji krev i za naši bezpečnost, my
tancujeme a se veselíme.

Válka, která loništěho 1. září vypukla mezi Němce-
kem a Polkem přepadením toho, a vyprovázením války
Německu Francií a Anglií dne 3. září, se rozšířila letos dne
10. června s Itálií, která vstoupila do boje proti Francii a
Anglii a 28. října proti Řecku. V září, 27., přidalo se k
Německu a Itálii také Japonsko. Úspěchy Německa byly
veliké. Polko obrazem hned loni, letos na jaře obsadili Němci
Belgii, Holandsko a Lucembursko, pak Francii, v dubnu napá-
dno jimi Dánsko a Norsko.

Jak to tak vypadalo po všech těch bleskových vítězstvích
Němců, nebylo naděje, že bychlom se z područí Německa tak
hned vymanili. Jedinou pomocí měli jsme v posloucháni

Různá
nařízení.

1940.

85.

pozhlásem ze zahraničí, hlavně z Anglie, odkud nám byly vysílány štvrtkovitky v české řeči. Hluvívali v nich naši lidé, kteří odešli za hranice. Když promlouval někdy pan prezident Zenci, býval pro nás svátek. - Tak jsme se dozvěděli, že 25. července uznala Anglie naši vládu, utvořenou tam z uprchlých. A že Amerika vůbec ani neuznala naši okupaci Němci, a že na našem pravilně československém na světové výstavě, která se tam právě konala, vlaje stále naše vlajka.

Dne 19. května nám byly jedním úředníkem z Jičína vydávány na obecním úřadě ~~oprávněny~~ občanské legitimace. Na prokázání některých občanů, že ty legitimace mnoho nevydrží, že jsou z nízkého papíru, nám úředník odporučil, ten rok sva že to vydrží, a pak je dostaneme naše, lepší.

Počátkem března naindilo ministerstvo školství, aby byly z obecních knihoven vyřazeny všechny spisy Dra Edmunda Beneše, i všechny knihy o něm, všechny knihy, glorifikující bývalou čsl. armádu, čsl. legie, a vůbec veškeré spisy tendence protiněmecké. A pak v září zase všechny knihy autorů francouzských a anglických. Vyloučené knihy se měly započíst a na obecním úřadě odvezdati.

A koncem listopadu jsme musili podle nařízení poslati obecní kroniku do Jičína, odkud je pak hromadně poslána do zemského archivu v Praze, kde buďto uschovány. Při se zápisů v kronikách o světové válce i o nynějších událostech neslouží s pravdou a neodpovídají našemu nynějšímu státotvornému postavení. A nařízeno zavésti kroniku novou.

Před odvezdáním jsem všechny zápisů opsál, aby, kdyby se snad ztratila, a my ji více nedostali, jsme měli přirovnání zůstat zachováno.

V krátku nařízeno všem majitelům ovocného stromoví odebrati si preparáty na postřiku, ale skoro současně ^{vydán} i zákaz jejich použití. Jednalo se o jedovaté přípravky, a na postřiku jimi bylo už pozdě. Ale odebrat a zaplatit se musilo.

Průzračná
nařízení.

Obecní.

Také mairžens obci, aby dostala německé vojenské správy jeden farmářský vůz a dva úplné postroje na koně. Sčítalo se to tak, že vůz dodal pan Mach, fasaněš (korbu) pan Erben, a ty postroje koupila obec. Za to peníze za všechno od eráru dostali 2.200 korun. Panu Erbenovi za korbu se vyplatilo požadovaných 1.100 korun, a panu Machovi se zaplatil účel za nový vůz, který si dal udělati. Účel měl takto: Koláři 800.- korun, kováři 2.973 K, od kterýchto poslední sumy se odečte 180.-K za obarvení nového vozu, jelikož dodaný starý vůz byl nenatčen.

Na úhradu tohoto vydání nuneseno 29. prosince ve službě občanského zastupitelstva prodati 6 jasanů na občanském pozemku u dolního rybníka, dva topoly tam, a nějaké neploché jabloně v občanském sadě.

Na jaře byl občanský les za sluzkou vedle vykovických hranic rozdělen na 20 stejných asi dílů, a dle 6. března každému majiteli domovního čísla jeden příděl za 50.-K. To vyneslo 970.-K. Díle byl probrán občanský borový lesík pod starým občanským priskovníkem a uděláno tam 9 hromad, a ty ve dražbě 6. března ještě s jedním topolem u dolního rybníka za 807.-K. A pak pod borkem u louky se nacházející obě prodány ve třech dílech dražbou za 273.-Korun.

Za občanský sad strženo letos 580.-K, za trávu v občanském sadě, na mláhoně a na obci v olšičkách 177.-Korun.

Na žádost Josefa Fuzínkové, příslušnice naší obce, aby jí obec přispěla k zařízení domácnosti, aby se mohla provdati za jakéhosi Řihu, bylo po předložení oddacího listu vyplaceno z občanské pokladny 500.-korun. Prováním se zdálo dotčená u nás domovskou příslušnost, a nabývá jí v obci manželově.

Dne 19. května uzavřena s p. Machem smlouva o držení občanského býka na dobu dvou let, od 1. 7. 1940 do 30. 6. 1942. Za obnos 2.400 K ročně. Suma ta rozvrhne se na chovatele krav obě straně jich, obci se od jednotlivců vybere a panu Machovi odvede. - Byly doby, kdy si mohl každý připravit si svoje krávy k býku kde chtěl, kde jen u býka smluvního, který musí být zvláštní licenční komisí uznán.

1940.

Úroda letos špatná, hlavně oziminy selhaly. Následkem toho i velká nouze o píce.

Ke konci letošního zápisu připisují ještě zprávu, jak jsem ji poslal prostřednictvím starosty starostem okresního starostenského sboru. Jde o soupis místních jmen a pomístních názvů, aby tak byla zachována pro budoucí paměť. Jedná se o akci, v níž Zemědělský archiv v Praze na proslulou Českou akademii zemědělské požádal Českou zemědělskou ústřední obec, měst a okresů, aby v rámci své organizace okresních starostenských sborů provedl tento soupis jmen a názvů. Tedy:

Obec Rabakov.

Polit. okres: Jičín.

Soupis
jmen
a názvů.

I. Jméno obce.

Úředně: Rabakov.

Lidově: Rabakov. Říká se na Rabakov, ale i do Rabakova.

Na Rabakově, ale i v Rabakově.

Je to menší vesnice, rozložená na mírném, od severu k jihu se sáhloucí návrší, na všechny světové strany se svažujícímu.

Východním a západním úpatím tohoto protáhlého křibetu tekou dvě strouhy, a v přívějších sběších tam bývalo hodně rybníků, dnes už po většině vysušených. Po mnohých z nich zbyly dnes už jen hráze, a někde už jen jména po nich.

Původ: Snad právě od těchto rybníků a zde bývalých rybníků Rybákov - Rabakov. Ale už v roce 1573 se píše Rabakov. Tehle roku prodal Jan Ficek z Daliměřic hrad, dvůr i ves Domoušovice a Veselici, Čjovkov, Rousínov a Rabakov Václavu Žirkovi z Násilí. (Sealáčik: "Hrady a zámky".) Rybníků kolem naší vsi bývalo sedmáct. Jména jejich na východní straně od severu k jihu: Štíčí, Suchánek, Vidlák a Kvítek. Za tímto posledním býval ještě jeden rybník, ale už na katastru obce Dolních Pokytlův. Hráz jeho je ještě dnes velice zachovaná, ale jména jeho neznám. Štíčí a Suchánek z části zarostlými, na místě Vidláku je pole, z Kvítku luka.

U na západní straně od jihu k severu: Dolní, dříve pou-
žívaný, do něhož přitékala voda od západu z rybníků
Hlučnických, Vlastovka, Křováček, Zrcátko. Polesní čtyři
jsem zalesněny. Do dolního od severu teče voda z Pro-
středního, do něhož zase od západu odevzdával svoje
vody Jordánka, Kles Louka, a jehož hráz majitel p. tach
teprve nyní rozváží do kompostu. Do Jordánku přitékala
voda z ^{tenže} Nečásku a posledních létek zalesněný, Hluboký,
jím oblas zavedený a Kocourek, do nedávna zavedený,
a teprve nyníjším majitelem ing. Hovelkou měně-
ným v pole a louku.

Od severní strany přitéká voda do Prostředního
z Pilokého, (Piláku), do toho z Kopravské a Zádru
Kopravské. Z posledních dvou jsou asi od třiceti
let luka. Hráze mezi oběma Kopravskými použil
tak před desíti léty majitel na komposty, ale
mezi nimi a Pilským jsou ještě zachovány i s potrubím.

II. jména části obce:

- "Na Pile". Dvě usedlosti u rybníka Pilokého. V jedné z nich
bydlival pauský pilář, který řídil pilu, která stála pod hrází
tohoto rybníka, a která byla asi před čtyřiceti roky zrušena.
"Horní konec", část obce na severu, výše položená.
"Dolní konec" anebo také "pod kopcem" díl obce na jižní
straně, nejnižší položení.

III. Společné pomístní názvy:

Není žádných.

IV. Ojedinelé pomístní názvy:

Od severu k jihu na východní straně:

- "Vohrádká". Pole, snad nějak kopyi obrápené.
"Na bubně". Pauské pole, v podobě velké křtiny nebo bubny.
"Bělizna". Pole, opukovate omice, bežané barvy.
"Široké", "v širokých". Velký, širý lán pauských polí.

Skupina
jmén a
názvů.

1940.

89.

"U Kamenky". Pole, kde na dole ní mezi ještě před 50 ti roky stávala hrůška, prastará, Kamenka zvaná. Plánicka to byla.
"U Violáku". Pole i louky u starého, vymřelého rybníka téhož jména, který u svého severního konce vyběhal do tvaru podoby violice

"Na Stráni". Pole a luka, svažující se dolů k lukám a struze.

"Proutek", na proutku. Úzounké, ale dlouhé parcely polí, která spolu sousedí.

"Na příčel". Pole, která se ořou na příč ostatních.

"Černava". Několik pozemků s hlubokou, černou orníci. U nás je to zvláštnost.

"Bahno". Pole i luka. Jméno od jednoho místa na louce, kde se dříve pod nohama koupal, a v jehož středu bylo stále řidké, kašovitě bahno.

"U kvítku". Pole i luka jmenují se podle rybníka téhož jména, dnes vymřelého. Název už po několik generací je ho používají pro svá přilehlá pole i občané ze sousední obce Dolní Tokyňany.

"Nad dráhou", pod dráhou". Pole ležící pod a nad želez. Souspis
jmén a
název.

nicí tratí Kopidlno - Bakov, která v roce 1881 dostavěna.

"U zvonku", pod zvonkem". Pole poblíž obce zvonický.

"U hospody". Lán, před hostincem, asi před padesáti roky zrušeným, a teprve zase v roce 1933. obnověným. Název ale udržel se po celou tu dobu, co hostince byl zrušen. Od jihu k severu na západní straně obce.

"Na Burjance". Louka pod dole ní rybníkem, pojmenovaná po bývalém majiteli Burianovi z Domousvic. Nyní vlastníkem pan Matoušek z Veselice. Před 90 ti léty panská, obsíděná od kmotra novorození.

"Na příhoně". Pastvina, i luka i cesta vedoucí z obce na obecí pozemky. Pravděpodobně se tam kdysi honil vel. dobytek i ovcé občanů na obecí pastvu.

"Na obci". Pole i luka, z části obecí, ale i přilehlá se lská se tak jmenují.

"U březině". Říkalo se tak a říká prauským pozemkům, prostírajícím se od starého obecího pískovniku na obci až ke Stráni nad rybníky Nečáskem a Hlubokým. Po levé straně té cesty, která jde od prostředního rybníka na Telib, až tam, kde se sbíhá s cestou vedoucí od dole ního rybníka okolo zmiňe.

1940.

90.

něho pískovnika, bývala za mých školních let (narodil jsem se 1893.) pole, obdělávaná občany Rabakovskými a i z Domoušovic. Měli je ode dvora domouševického pronajaty. Sam jsem tam, dobře se pamatuji, několikrát vybíral brambory. Teprve asi před čtyřiceti roky tam vyvázeli páni Suvoři. A po pravé straně té cesty od prostředního rybníka až skoro k tomu místu, kde se sbíhá s cestou od rybníka dolního bývala těšínová zahrada - mohutné a vyrostlé stromy. Náš pan řídící kuřp vodíval nás tam, své žáky, na tak zvanou školní vycházku. Tam jsme si od sadarů kupovali za krejcar, za dva těšíně do čepice. Ty líby mezi stromoradiem měli lidé od páni pronajaty pro žito a brambory.

Soupis jmen
a názvů.

Když těšínovku vykáceli, nasázeli tam břízy, a i ty jsou dnes skoro vymarouny a vystřídány porostem rakitovým, stále do zadu smrkovým. A jak vím od starších pamětníků, před zmíněnými ^{rozpíněmi} ~~rozpíněmi~~ byl v těch místech krásný les modřínový; ale už tehdy, když v levo byla pole, v pravo těšínovka, říkalo se tam „ve březině“, ať po žádných břížkách tam tehdy nebylo ani památky. Bylo to asi pojmenování z ještě starších dob.

„U studánky“. Pole i luka dle vydatného pramene tam ze břehu vytékajícího, který při ohni v čp. 6. stačil rokouhací síťkou stříkače.

„Na Čihadlech“. Les a přilehlá pole. Čihávalo (čikávalo) se tam asi na lovnou zvěř.

„Hrdelnice“. Prastarý název. Pry se tu naši předkové hrdelovali. (Soudili.) Hožná je také od těžké, hrdelní orby. Zem je tu samý a samý oblápek, kámen, hlíny nepatrně. A tu se dřívějším dřevěným rádkem se dřevěnou ještě deshou bylo tam opravdu asi těžké, hrdelní orání.

„Za pilou“. Pole, nalézající se ode vsi za rybníkem,

kde ještě před čtyřiceti roky slávila panská pila, kterou řezala klády na prkna velkostatků i lidem.

"V Kocourku". Pole u rybníka téhož jména.

"Na Vohradě". Lán panského pole. Bývalo pryč před státním majetkem a pastvinou obce Rabakovské, patrně nějak ohrazené. A když pryč se zavádělo katastrální vyměřování stání, nestihla obec naše z dosti špatné pastviny platit, a tak připsán ten pozemek k velkostatku domovníckému. Vyprávělo se tak, slyšel jsem.

Polud správna, jak jsem ji poslal starodělnskému sboru.

Ještě zapnamenanám toho, snad to bude po čase někoho zajmáti. Jak obouho se v paměti lidí udržuje vyřídá jména a názvy míst, mohlo by možná dospěděti i takle:

Dole u rybníka v naší obci studá vá voda do rybníka, který leží už v katastru obce Uzkovice, a který se jmenuje "Kabat". Často mi bývalo divné, proč to jméno. Až jsem se později dočetl, že majitelem Uzkovické tvrze, a tedy i rybníka a panského zboží byl v první polovině patnáctého století Zbyněk Kabát z Uzkovic. Zemřel v roce 1459. V roce 1440 byl na sjezdu hejtmanů kraje boleslavského v Nymburce. Je tedy skoro jisté, že název Kabát pro zmíněný rybník udržuje se od té doby. Po pět set let.

Další rybník pod Kabátem je rybník Borešovský, pod jehož hrází stojí mlýn Borešov. Dnes mele obilí. Ale na mapě z konce sedmnáctého století je tento mlýn zakreslen jako prachárna, mlýn na prach. (Pulvermühle) Z knižky "o Kosi".

Že tomu tak, svědčí by i prastaré pojmenování jedné usedlosti v Uzkovicích, stranou vsi v lukách a lesu položené, kde se prodnes říká "Prachovně". Před patnácti roky patřovala rodině Červínků, dnes je tam majitelem Šule, jehož otec se tam přizemil. Snad tam býval sklad prachu, ve mlýně vyrobeného.

1941.

Narození:

Que **S**těžna narozen Antonín Adáček v čp. 13.

v srpnu, que **S**, narodila se monogélnu Jirovým v čp. 1.
dcera, Věra.

S srpna narodila se Marcela Dragounová, dcera Františka
a Anny Dragounové, nájemce luskince a obelodu v čp. 6.

S listopadu narozen Zimný Jirí.

Sňatky.

Que 19. července ovdáán v chrámu páneč v Dobrušce Josef
Švorc z čp. 14. s Miloslavou Svárovskou z úherce čp. 13., která se
přivdala sem.

Que 20. února provdala se Marie Machová z čp. 8. za pana
Lachmana do Pěšova.

Pohyb
obyvateł.

Que 23. ledna nastěhoval se z Domoušvic do obecnic
dostku čp. 10. Kámal Václav, syn poloni zemřelou zvoníku
Josefu Kámalovi. Zvoníctví převzal také.

Počasí.

Blud na Nový rok, a několik dní potom východní
sněhové furie. V Novém roce jsme pilně prohazovali zá-
věže. 3. ledna už ani vlaky nejezly, až teprve druhý den.
Na školách nařízeno prodloužení vánočních prázdnin. Nemí pkké
na vytápění. Okolo 20. ledna taje se sníh, ale už 28. ledna
je 18° pod nulou. Sněhu hodně, zima dlouhá, pozdní jaro.
Teprve 17. května rozkvetly první třásně a tulky.
Jarní polní práce se začaly až v druhé polovině dubna, a
to pak ještě mětkaly časté deště. Další jaro chladné, žně
deštivé. V srpnu většinou pršelo, až teprve v září se počasí
zlepšilo. Obavy brambory a řepky se dobře sklídily, ale
říjeň a listopad už zase deštivé, ve druhé polovině li-
stopadu mrzlo. V prosinci sice ještě mrazilo, ale pro

přílišné moko zase hodně přecorávky zůstalo na jaro.

Následkem mokva a zimy na jaru brambory špatně vzešly, sádky vyhlnila. A nová nebyla k sehnání. Platilo se až 120.- kor. za 100 kg brambor.

Uroda byla zase slabší, nouze o krmení zvířat. Ovoce málo. Proto také se platilo za 1 kg švestek 7 korun, 1 kg jablek 6 korun. Za 100 kg pšenice platil vykupovač 200.- korun, žito 170.- K. Lukovka stála 26.80 korun.

V polovině května postaven před obecním domkem nový plot. Sloupky dány z cementu.

Dne 8. listopadu usazovali montéři p. Jiřovi vodní turbínu na pohon mlýna.

Po žních přišlo nařízení, že do mlýna nikdo jedouc živě nesmí. Obilí k sečení se musilo hromadit po vesnici sebrati, do mlýna dovežti, a sečené pak zase hromadit rozvézt. U nás byl k tomu přičen jen čtvrtek. V dovozu a odvozu se občané střídali jeden po druhém. U přijímání mohl být i četník a kontrolovati vážu obilí, aby souhlasila s mléčím povoláním. Také jednou přijeli na kontrolu úředníci z Jiřova, a za pouhých 30 kg více dovezeného obilí předepnali pokutu.

Zaznamenávám také, že 12. října vyvrátila vichřice až u kořene topol u mostu u silnice před nádražím v Domousnicích. Byl to starý strom, už hodně prosehlý, ale z patyka byl vidět. A v podobnějších mapách byl zakresleno orientační bod. Teď už tomu stromu pěkná alej topolová, táhne se skoro od vyvráceního k zámku. Je to pěkná památka na pana Škálku, bývalého poslance za Rakouska, a majitele Domousnic a cukrovaru v Dol. Bousově, který alej tu nechal založit.

V situaci mezinárodní místo očekávaného obrátu k ukončení války se tato ještě rozšiřuje. V blízkém přistupuje do řady německých spojenců Bulharsko, Německo napadá a obraňuje Srbsko, pak v červnu Rusko, v provincii začala válka americko-japonská a Amerika vstupuje do války s Německem a Itálií.

V Rusku se počíná tvořit naše čsl. vojenská jednotka, a z povstání začínáme poslouchat české vysílání.

93

Uroda.

Obecní

Všeobecné.

Mezinárodní

1942.

Narození:

Dne 1. ledna narodil se Josef, a Marii Svárovským v čp. 21.
syn Josef.

Dne 5. března se narodil manželům Švorcovým
v čp. 14 syn Josef.

Dne 31. května se paní Miloslava Macháčová naro-
dila mrtvá holčička.

Dne 1. srpna v čp. 12. narozen Švorc Miloslav.

V říjnu, dne 5., se narodila manželům Adásko-
vým v čp. 13. dcera Věra.

Svatky:

Dne 11. dubna oženil se Ladislav Fadrholec, strojník,
syn Václava Fadrholce z čp. 16. s Marií Šmelhausovou,
dcerou poštmistra ve výslužbě Ludvíka Šmelhause z
Domousvic. Novomanželé bydlí nyní v domku otec
nevěstina.

Dne 2. června se přizemil Miloslav Švorc z čp. 14.
do čp. 12., když si vzal za ženu dceru manželů Novotných,
Lidmilu.

30. října slavil svatek František Marek, syn Frant.
a Anny Charkové z čp. 6 s Marií Banjšrovou z Veselce.

Pozadí:

Tohoto roku byla tuhá a stálá zima, a sněhu hodně.
Dne 28. února jsme na obecním sadě odkazovali od stromů
snih, aby zajáci nehrýzali kormy, ale už za týden bylo
zase všechno znovu zavato. Dne 7. 8. 9. března pro prudkých
východních větrůch nařízena pracovní povinnost pro všechny
muže od 16-50 let na proháování silnic. Mlékárenské
vlasti nejele, mléko zůstalo doma. 8. března dojezo žen do

Domovnice sa odtud stroje sánu s prauskými potahy jely
pro mléko do Flejkorie, Leace a Provasie, ale ne po silnici,
nybrž mimo ves, po polleh, kde nebylo tolik novéji.

Spoluční pracemi se začalo až ve druhé polovině dubna
a pak se protáhly až hodně do května. Ještě 1. května sněhoval
futer, ovšem jen po ránu. Jaro potom celkem sušší, ale příznivé.
Červen studený. První žita se začala konit až začátkem srpna.
Po celé jaro sa zvláště ve žních sucho, v srpnu velká vedra a stále
suché vyhodnutí větry. Ve druhé polovině žari píestiky, celkem ale poz-
jimněk příznivý. První silné mraziky až ke konci listopadu, v
provinci stále pěkně, ticho, teplo, po většine zamrzěno, až teprve
po vánočních lehké mraziky.

Dne 14. ledna provedena nařízená sbírka zimního oděvu
pro německé vojáky na Rusi. Dávalo se, že se musilo, jen tako-
vé maličkosti.

Nařízen.

9. března zase se sbírala ocel, litina a železo. Vydalo
to v celé obci 450 kg. Poho dne také smován a odveden
obecní pronek. Ten nám byl, ale po čase zase mácen, protože ne-
měl požadovanou váhu, 10 kg. Váží jen 8 kg.

Od 16. března se shromažďuje mléko z celé obce jenom na
jednom místě, a to u obecní kolny, kde byla k tomu účelu
postavena lavička. Až doposud zastavovalo mlékárenské
auto na třech místech, a sice u čp. 3., u obecní kolny a
před čp. 21. Nádobly s mlékem musily státi o šesté hodině ráno
na určeném místě. Jednou se také stalo, že přijela kontrola
přemě v 6 hodin; několik občanů pom ještě mléko nemělo, a
ti musili zaplatit ihned 50 K pokuty. A jednalo se jen o několik
málo minut.

Také nařízeno přísévati do řepy mák, který se pak musí
odevzdávati. Vyrábí se z něho tuk, kterého je pořád velkých ne-
moxtatek. Prodalo se ho, máku, hodně pod rukou lidem, protože
v krápně se už dlouho neprodává. Platili lidé 40 kg za 1 kg.

1942.

96

Včelstva.

Letos přibyl v naší obci nový včelář. Po panu Baugrově, který včelářů už dlouho, si před léty, když si postavil domek čp. 23, zavolač včelstvo pan Josef Vauderle. Letos, koncem dubna si pěkný včelův zřídil pan Hut. Živný v čp. 25. Aby zajistili pastvu pro své včelstva, vysázeli společně Vauderle a Živný podél cesty, která vede od silnice mezi pískovnicí, děk-mické cihelny a pím, který patří obci Horčeni. Posaženy alejku z akátů a lip.

Ještě poznamenávám, že už tak před padesáti léty měl v čp. 73. krásný velký včelův dávno zemřelý Frant. Roudničky, brýje nyníjší paní Adáškové. Po smrti včelářové, tak někdy ke konci první světové války, zasel i včelův.

Také pan Erben v čp. 2. a pan Mach v čp. 8. měli před časem včelstva, ale už slabší.

11. srpna se podle nařízení nikdo nesměl vzdáliti z domova. Chodil pak četník s panelem starostou dnu od domu, ukázavši fotografii jízdního kola, saktovky, pláště a šepice, které zanechali jízdníci na německého místodržitele v Praze Heidricha na místě činu. Každý jednotlivě podepisoval prohlášení, že uvedené věci nezná.

Ovoce.

V ofertním řízení dne 2. srpna koupil p. Purocházka, sadař z Ujčovic ovoce v obecním sadě za 6. 480 K.

Letos také nařízeno, že si nikdo ze své úrody ovoce nesmí ponechat více jak 25 kg. Všechno ostatní nesmí ani prodat, ani darovat, jediné odvézati sběrně. Zde letos pro sběrně nakupoval pan Klapač, sadař z Petkov. Měl borůvku a sběrně nad pámkou v Domousnicích za lipama.

Ceny.

Jako důsledek velké nouze o tuky a končence i o maso jest to, že cena malých housat velice stoupa. Kdežto před několika roky stálo vylihlé houso tak do patnácti korun, stojí dnes korun padesát i víc, málo odrostlé 200.-K, nekrmená husa na podzim 600.-K, vykrmená sádclnatá dvamíst až patnáct set. Všechno ovšem pod rukou, na černě.

1942.

9/

Šlepičie na zabiti stála 65 K, za nepre nám platili 11K za 1 kg
živé vají, za hoväzi kolem sedmi korun, ale jakosti.

Cukrovka stála 30 K.

Ša brambory platila šbéma 67 kor, na černo byly za 120. - K.
Šbéma ovoce platila za jablka okolo tři korun, ale jakosti,
pod rukou se ale prodávala jablka za 2 korun. Ša švestky
předně 4 korun, ale po desíti korunách by jich byli lidé kou-
pili, jen kdy by bývaly byly. Protože z toho, co tedy vykoupena
šbéma, dostalo se na naše byly kroužě málo. Většina toho
šla do ríše, za hranice.

1943.

Narození: Dne 5. dubna se narodil manželům Švorcovým v čp. 14. synek Ladislav.

A 5. října manželům Machačovým dcerku Miloslava.

Šňatky: Dne 27. února voloupil ve starý manželský syn Václava Šadr. lonce v čp. 16. Josef, zaměstnáním rolník-šlechtík.

A dne 6. března vyvdala se odtud Klara Machačová, vnučka pana Šaul. a Marie Machačových. Otec její, průvodčí vlaků, bydlí v Libáni.

Na sklonku léta, ne mnoho neděl po smrti své matky, oženil se Miloslav Erben z čp. 2. se slečnou Věrou Melbyovou z Chlebu u Nymburka. Po počínání manželství se ale nechali rozvésti.

Na podzim pak oženil se syn p. Františka Macha z čp. 8. Josef s Marií Bajerovou ze Svidnice u Pozdálovic.

Úmrtí: Dne 4. června zemřela paní Emilie Erbenová, osmdesátiletá chot' p. Miloslava Erbeny, rolník v čp. 2. Dne 7. června pohřbena do rodinné hrobky na evangelický hřbitov v Bošumě. Část spoluobčanů a známých ji vyprovodila až k místu jejího posledního odpočinku. Pozůstali pro ten účel zaplatili auta a kočáry, jichž mohl každý použít.

Dne 18. srpna zemřel a 20. byl do rodinného hrobu na místním hřbitově pochován Václav Švorc, rolník na odpočinku v čp. 11. Zeomulý byl starostou obce od rozlučení s obcí Domousnicemi až do roku 1930., před tím sloužil léta starostou osadním. Za jeho úřadování provedena právě zmíněná rozlučka obcí, částečná parcelace velkostatku domousnického, starba hřbitova, odvodnění a elektrisace. Dožil se 78 let.

Dne 19. listopadu zemřel, raněn byl mrtvicí, Ludvík Šmelhaus, poštmistr ve výslužbě v Domousnicích. Keč nebyl naším spoluobčanem, přece zapomenout, protože to byl první státní poštmistr na našem poštovním úřadě. A při této příležitosti zapí-
suji počátky naší pošty v Domousnicích.

Z dějin
naší pošty.

Když se v roce 1881 postavila dráha z Břakova do Kopidluha, po nějaké době vznikl i pro zdejší okolí na nádraží v Domousnicích poštovní úřad. To 15. září 1886. Službu poštmistra vykonával zprvu předseda slavnice Valenta. Poštu rozváděl vyhláskář

stanice Karbom. Ovšem, nemohlo být někdy té pošty mnoho, když zmínění mohli zastávat svoji službu, uvážíme-li k tomu ještě, že k obvodu poštovnímu, kam se pošta doměřovala, patřily někdy tyto vesnice: Domousnice, Rabakov, Hejkovice, Prodašice, Ledce, Hlobylnice, Pěhnice, Malá Lhota, Čížorky, St. Lhota, Pětkovy, Řitovice, Veselice a patičně k tomu samoty.

Když se pak počalo pošty více používat a tím přibýlo i více práce přijmut byl v říjnu 1892 za prvního skutečného listonoše František Kiečlik, syn polníka v Rabakově. V roce 1893 převzala agendu na poštovním úřadě na nádraží administrátorka Vítkyřková, která však zase přišla jenom rok. V roce 1894 dosazen sem za poštmistra Ludvík Šmelhaus. Ten zároveň s převzetím úřadu přenesl tento do domu Hejdova, proti své sv. Jana Tam pobýl asi 6 let, pak jej odtud přestěhoval do blízkého hostince Josefa Štrumpky. (Nyní je hostinec přestavěn, a jmenuje se „u nádraží“ a majitelem je Jos. bšt.)

A když si v roce 1905 postavil poštmistr Šmelhaus svůj vlastní dům právě proti zmíněnému hostinci, přenesl do něho i úřad, a poštmistroval tam až do svého pensionování.

Pak byla pošta nějaký čas v domě hostince, a zase v horším, a teď už po kolik let je v domku p. Josefa Bureše proti nádraží.

Dne 1. dubna se odstěhoval Josef Svárovský s manželkou a synkem do Dobruvice, kde se jim podařilo sehnati si vlastní byt. V ducovní době zase to hodně stěžka, protože je o byty velká nouze. Je to následkem přistěhování se velkého počtu českého obyvatelstva z pohraničí v roce 1938, kdy odtažena přehala, a pak také proto, že se už po několik let žádné stavby neprovádějí. Neú materiálu, neú řemeslníků a dělníků, a hlavně: je zákaz.

Pobýl
obyvatel.

Letos byla zima méně krutá než minulých. Sice po Novém roce zase sněh a vánice, v polovině ledna jsme na silnicích proházovali, patnáctého i vlak šel dne nejel, ale mrazy při tom mírné a jaro přišlo záhy. Už 1. března jsme vláčili a sili; počátkem dubna cíce přišly ještě sněhové přehánky, ale jen nakrátko, takže se jváce v polích sni zastavily.

Počasi.

Jaro bylo chladné, a hlavně suché. Lze příznivé, prozím pak teplý a suchý. Podzimní sklizeň pohodlná, ovšem orba a příprava půdy pro seti pro sucha těžká. A co zaselo, to těžko vycházelo, a pozdě.

1943.

100

A počátku province zomrzlo, a tím práce v poli pro ten rok skončena.

Ža obilí nám dávají vykupovaci stále ceny přády nařízenou.

Ža 100 kg pšenice 200.-K, za 100 kg žita 170.-K., ječmen 200.-K, za 100 kg mátku 900.-K.

Ža maso hovězí úřední cena za 1kg kolem sedmi korun, za ve-
přové 1kg za 11 korun.

Ža 100kg řepy vyplácel cukrovar 32.-K.

Ceny.

Pod rukou se platí za všechno ovšem ceny daleko větší, pěti
až i desetinásobně, ale při dopravení přesty také zrušene.

Malá housata šála na jaře 80-100 korun jedno, na podzim
housa hladová a krátce po oškubání 1.000 K, vykrmená zá-
stelnatá až 3.000 K. Ceny sloupají, hodnota peněz klesá.

Ža malá prasátka, po odstavení k chovu byla na jaře až 70K,
později po žních 50 korun za 1kg.

Žabka se prodávají za 8-10K, švestky také 9-10 korun
za 1kg. Štěrna platí tak asi polovičku.

Žalhoty mužské úřední do práce 180 K, barček na
ženských šaty bez nití 300. K, látko na mužskou košili 160K,
nití úředních šatů mužských stojí 200 K, za naostření
nože (ostří) k pluhu platíme 5.50 K.

Že všem nařízením - o těch nejduležitějších jsem už psal
v minulých letech - přibyla letos další. Dále jeano ho z nich
mají školní děti za povinnost prováděti sběr léčivých
rostlin a květů; jako heřmánku, řepičku, želvíčku, lipové-
ho a bezového květu, zeměžluče a pelyňku, přelisky,
brzového listí a jiných. Každé z dětí má přičem, kolik do
konce školního roku má přinést kořeni. Protože ale sušené
okvětí želvíčku je nejtěžší na váhu, a také proto, že to
roste na každé mezi, sbírá se ponejvíce toho. Na každý
způsob buďto máti lékárnici v jižní želvíčku dost.

Sbír
léčiv.

Žájnou nařízeno kopati v každé obci fosfy kryty proti
náletům. Nejjednodušší způsob byly vykopené hluboké a široké
příkopky. Dokonalejší kryt už byl takový, kde byl na vrch
příkopky položen dřevěný šloz s nasypanou hlínou na něm.

Fosfy.

Na Rabakově jsme nedělali nic. Doukázovali jsme na to že
tu dosti pístečovníků, a pak že v každém domě máme dokonalejší
sklep. - Proč by také hápeli na zastřešený Rabakov bomby.

Flori už to bylo s nařízením o nočních klídkách. Tomu
jme se vyhnout nemohli, jelikož to bylo celnicítoem

kontrolováno a nedodržení dosti citelně přestáno.

Proložě sem anglická a jiná letadla sponšovala statické a nebojácné lidi, a ti tu proti Němcům organizovali zá-
skodnickou práci, ustanoveny byly noční hlídky. Ty měly
za úkol pozorovati celé okolí, jestli se neblíží nepřátelská
letadla, jestli někde nevypukl oheň, anebo zda někdo ne-
poškozuje státní a veřejný majetek, jako dráhy, mosty, telefon,
elektrická síť, a tak podobně. noční
hlídky.

U nás byli, určení čtyři muži na každou noc. Dvojice od
sotomruku do půlnoci, druhá dvojice od půlnoci do rána.
Proložě nás je tu na Babakově málo, přišla na nás povinnost
této hlídky vždy po pěti dnech.

Cožpak v létě, to šlo; bylo teplo, krátké noci. Hně ale v zimě.
To jsme se zařídili v nepoužívané obecní sušárně na ovoc. Dali
jme si tam plechová kamínka, a hlídku jsme nastupovali
s košíkem dříví, anebo uhlí. Utepla jsme se hřáli, a jen občas
vyšli pozorovat okolí.

Na jaře pořádána byla v Hlavě Golešavi výstava
pod heslem: „Více mléka!“ za tím účelem, aby rolníci byli po-
učeni jak vyrobiti a hlavně dodatí tohoto víc do H. mlékárny.
Setkala se ale asi s hrozně malým zájmem, proložě pak nariženo
každé obci, že všichni hospodáři odtamtud v ten a ten den
musí výstavu navštívit, tam je brány že se musí zaplatit, a
že to ~~bylo~~ bude kontrolováno. Byli jsme. Skoro všichni; ale
kdo nebyl, nic se mu nestalo.

Za obecní sad slouženo celos. 7. 700 k. Prodej byl proveden
ofertním řízením. Nabídka pana Jar. Hlavě z Hlavě ve
výše zmíněné sumě byla největší.

1944.

Letos u nás narození:

- Narození:
- 5 července Šindlová Vlasta.
 - 5 července Švorcová Miloslava v čp. 14.
 - 5 října Machová Marie.
 - 5 listopadu Učíková Hana.
 - 9 listopadu Ludmila Švorcová

Sňatky ani úmrtí letos žádné.

Pohyb
obyvatel.

Letos v lednu byl úřadem práce v Jičíně nuceně poslán do Jiče na práce Karel Koranda. Zylz Čejka, ale u zdejšího mlynáře Fr. Jirky se vynulil a povyučení žudal u něho dole.

Po úžloni v březnu nařízena byla všeobecná pracovní povinnost mužů a žen. Starostové obcí musili hlásiti všechno obyvatelstvo k úřadu, který byl schválně nově zřízen a jmenoval se úřad práce. Lid mu říkal „pracák“. A u každého občana oznámiti jeho zaměstnání. A toho, kdo zaměstnán nebyl, anebo ne zplna, posílal úřad práce do továren zbrojního průmyslu, na zátkopy a opevnovací práce u Vídně, v Uhvích a jisk i na Horavě. Přestala totiž německá vojska už loni v postupování a začala couvat, a koncem letošního roku stála ruská vojska už na Slavovsku a v Uhvích.

Některé posílal úřad práce do továren a na opevnovací práce do Jiče, do Bělčína a jinam. Zvláště hochy, kteří se narodili v roce 1924 brali napořád, i že zaměstnání a i že zemědělství, které bylo sledem na výživu všeho vojska i občanstva dlouho usměřeno.

Kdo musel jiti, musel jiti, ale napřed musel podepsati, že jde dobrovolně. Ale bylo i dosti takových, kteří opravdu dobrovolně šli, žlákami vysokou mžalon, kterou tam Němci platili.

Pocení a
úroda.

Léto bylo letos zase spíše mírné. V lednu a jnu se ještě dokončovala podzimní orba, která pro velké sucha loni nebyla do-
plánána. Jarní práce v poli počaly kolem 10 dubna, jaro později, ovšem slonovi rozkvétá teprve prostředkem května. Počátek jni až kon-
cem července.

Úroda, že přála pohoda, byla letos pěkná, i ovce hodně.

Pro dobrou obživu je každoročně obcím okresním úřadem v Jičíně přede-
depisována dodávka obilí, masa, sena a slámy. U masa to bývá tak oblo
220 met. centů chleboviny (pšenice a žito) ovsa a ječmene ani po 20q
sena 10 q a slámy 12 q. Hovězího masa 80q, ve přívěhu skoro 55 q.

Ať tedy v obci hospodářská komise z občanů utvořená to spůsob se stará
to popisuje na jednotlivé polníky podle výměry osou, luk a slavn
dobytka. Je to nevděčná práce, a zpravidla se to hoduje mizotosti ve vsi.
Většinu písařských prací v tomto oboru obstarává švove Václav.

Zásobování a práce s rozdělením listků na pohoviny a poukazy na
solar a obuv vede Karel Holík, syn starosty Františka Trčelky.

Dodávky.

Každý tedy je předepraný kontingent rozepsán na jednotlivé ob-
čany, musí kito to určené jím množství dodat určenému vykup-
ovací. Zde většinou, protože je nejbližší, Frant. Štovi, do dol. pousova.
Ten pak každý měsíc oznamuje úřadu do Jičína ^{určenou} ~~určenou~~ do-
dávku za měsíc minulý. Každý se jasně v Jičíně zdá, že to jde
nějak zvolna, výsledkem není tak zvané hospodářské kontroly. Sestávají
z občanů, písařů a k nakládání hoduje shachu i německých vojáků.
Ti všichni pak chodí po staveních, vybízejí a domlouvají a krojí, a
po případe i hledají a váží. A bývá tam, kde něco najdou ukry-
tého ve slámě nebo někde na neobvyklém místě. Zabavení a po-
kuta pak následuje.

Některé z těch kontrol, neboť pospoř některé z nich, jsou moudré
rozumní, a uznají, že jim z toho, co je dovoleno si ponechat, není
možno žít, a že každý venkovan má známé a přátele ve městech,
kterým chce vyproci. Ale je dosti i krutých, a bezohledných mezi
nimi, a také si říkájí Češi.

Kontroly.

V naší vsi byla taková prohlídka 29. listopadu. Sedm jich bylo.
Výsledek: do tří dní odevydat 48 metrichých centů obilí.

Na jaře letos, 29. března, když už byla velká nouze o jídlo, a
do žní ještě daleko, přišlo na nás smuzí z Jičína a sháněli bram-
bory. Ti pochováli hůře, protože brambor bylo loni celkem málo a žádný
jich mnoho neměl. A k sadbě nám musil ponechat.

Letos každý, kdo pěstoval hury, byl povinen jich určitý počet
odevydati sběrně k veřejnému zásobování. Za tím účelem musily
byti všechny hury přiznány k soupisu. Krozíchovatelé se ale snažili
nějaké zalajiti, protože cena, kterou sběrna za hury platila byla na
dvojnásobku směšná. Malé housy na jaře, sotva vylíhly, se pod
škrabesát korun ztěžka selhaly. A za husou na podzim nám
sběrna plácala 100.- K. slovy slo korun. Tedy o 50k méně, než za
malé. Proto zase chodily neuvěřitelné kontroly, houfy husí přepočít-

lávaly, a za ty zatiaľ vyberaly pokuty. U nás byla taková pro-
hláška 1. července. Našla som tam niečo, ale vzala si ju po
padesáti komnách za zapríjený kus. To slo, to byl jeden z těch
mondrych kontrolorů, kteří kontrolují jen že musí a pokuty
vybírají jen aby se u nadřízených mohli prokázat nějakou
činností.

Pro mléko už od března nejezdí auto z mlékárny,
není benzín, šelí se jím. Vozíme ho na nádraží, do Domousnic,
slučovně tak, aby každý rolník jel za štektar jeden den.

Sběracem mléka je určen Václav Švorc z čp. 11. Ten mléko
vypraví, popřípadě odebere vzorky, vyholí součet a nakladní
list, a měsíčně rozpočítává výplatu za dodané mléko.
Sběrné místo je teď před usedlostí sběracě na návsi.

Povinnost nočních klídek prva dále, a je ostřeji kontro-
lována. Je zde vřude dosti zajatců, většinou Rusů. Jsou to
takovi, kteří doufajíc v brzký konec války uprchli ze zapa-
seckých táborů anebo utekli z pracovních oddílů a teď se u-
kryvají v lesích. Třady okolo jsou. S jedním takovým setkal jsem
se letos na jaře v Kocourku, když jsme šli přesnici. Vyšel z lesa
Čicháček a žádal o cigarety. Bohužel jsem žádných neměl,
jen tak zvanou „domovinu“. Tak jsme totiž říkali tabáku
hojně teď doma přestovanému, protože půděl cigaret ku-
rácům nestačil. Dostávali jsme při tak pět kusů na den.
Správnosti ale vzal. Rus i ten doma vyprěstovaný. Ovšem sváčinu,
kterou jsem mu chtěl dát, odmítl. Říkal, že má jídla dost.
Lidi takové uprchlíky šleďře podporují.

Zajatci.

Teď sem chodí parta zajatých Rusů pod dozorem něme-
ckých strážů do pískovniku, který pan Adáček otevřel na svém
poli pro políčku okresu k šitrování okresních silnic, ale od-
tud si vozí teď písek i Němci. Spravují jím silnici od Dě-
tenic k Prodašicům, kterou hoavně rozbijí svými auty. Vozí
pro ni totiž zásoby šlečliva do lesů k Prodašicům z dětenic-
kého nádraží.

skladisti-
zborami u
Leace.

Německá vojenská správa v pozráklych lesích od Požďabovic
k Ledcům má obrovská skladisti-
šlečliva. Vlaky to dopravují na nádraží buď do Dětenic anebo
do Ujčovic, odtud pak auty do lesů.

Protože ale je v Ujčovicích nádraží malé, prodlužují tam
prostranní koleje a nádraží se upravuje pro větší výkon. Na
tom pracují povinně občané z okolice okolních vesnic. Naš

obce měla provítati na tu práci šest mužů domů, Jan starosta prokázem na to, že je nás tu málo, to pak u mluvoval na čtyři. Dostane se sice za to zapláceno, ale i tak málo kdo rád chodí. A na těch pracích jsou tam zaměstnání i zajati Rusové. Fito hlavně na vykládání a odvozu dřeva.

A ti zajatci chodí po okolních vsích dům k domu, a lidé jim dávají, co kdo právě může. Hlídky, které je provázejí, jim ovšem hodně z toho trochu vezmou, ale hladovějícím Rusům více něco zbudě.

Dne 16. května podepisovali jsme prohlášení, že nepřechováваме žádného nepřítelě říše.

Byla učiněna včelijaká bezpečnostní opatření. Především přizeno tak zvaná C. P. O. (Civilní protiviletská obrana.) Na měla za úkol v případě náletu nepřátelských letadel čeliti zprůsobným štěstím, a při plynovém útoku pomáhati občanstvu.

C. P. O.

Aby se občané upozornili na blížící se nebezpečí, byl u obecního křížku zavěšen kus kolejnice, do níž měl ten, kdo první co zpozoruje, na poplach tlouci.

14. července se provedlo podle nařízení poplachové evakuace hasičské. Hasičský sbor z Domousnic přijel s motorovou stříkačkou na Rabakov a zde hasil myšlený požár jírovce mlýna. Občanstvo se mělo zhoršky účastniti. Na zatroubení měl každý s lopatami a žebříky nebo konvemi běžeti na ohrožené místo. — Stalo se.

Ze provedená bezpečnostní opatření byla na místě, prozražděvala nám častá vzdálená dunění a hvízení, která ukazovala, že byl kdesi podniknut nálet. Ty zde slyšeli protiviletskou střelbu, anebo výbuchy s letadel shazovaných bomb. Obvyčjně to bývalo slyšet ze severozápadu a severu, anebo od jihozápadu, od plně. 24. srpna okolo poledne to bylo od jihu. Druhého dne jsme se dozvěděli, že to bylo v Jarudubicích a Kolně, a že tam hořela petrolejová rafinerie. Po dva dny se fáhla mračna kouře přes celou jižní oblohu až tím směrem za Hladou Zoloslav, a když se potom sločil vítr, tak až za zámek v Domousnicích.

Nálehy.

Bývalo nám velmi divné, když nad námi duněla tak ta letadla, proč že trousila velká množství staniolových proužků. Těch jsme nacházeli ve trávě, obilí, v lesích i po silnici, vóude, mnohdy i v celých chuchvalcích. Dnes víme, že to byla jejich opatření proti radaru, aby zůstala za sebou stopy a zlížila vý-
povědy.

Pro zajímavost uvádím ceny některých věcí, jako ukázkou, jak

stoupały v těchto letech ceny všeho. Žito 185 K, pšenice 210 K, ječ-
men 200 K, ječelové semínko 2.200 K, brambory 65 K za 100 kg. To jsou
ceny úřední, nařízené. Ceny čírné několiknásobně.

Ceny.

Kilogram švestek 3.70-4.70 K, jablěk kol čtyř korun. Zase jen
ve sbírce. Jinak trojnásobek.

Ponožky 45 K, 1m kalíka 60 K, 1m flanelu 40 K. Ale málo kde se co do-
stane. Všechní šlívce Baťovky, mužské, na pronkaž 139 Korun. Bez
pronkaž 80 Kč, kdo je na pronkaž koupil, tisíc korun.

Všechní kalhoty 2.50 K, krmenná husa sádelnatá 2.500 K
až i tři tisíce korun.

Obecní sad prodán 30. července p. Děučovi z Chučovic za
šestnáct tisíc pět set korun.

1945.

107

Jak se válka v minulých letech rozvíjela a měnila, o tom jsem mnoho nepočal, to je všeobecně známo. Ale musím zaprati, jak teď u nás používáme, že se válečné pole blíží.

Po dvacátém únoru letošního roku se začali objevovat první uprchlíci. Civilní obyvatelstvo, které utíkalo před postupující frontou. Vozy pod plachtou, tažené párem koní, a na nich naloženy nejcennější věci, které mohl kdo potřebovat. Za možnější měli třeba i dva vozy tažené traktorem. A i několik osobních aut jsme mezi nimi viděli. Za nimi pak později vozy sberavským a volským protahem, a mezi tím třeba i prázdné vozíky k velkým přívazaně. To se chudší stěhovali s sebou. Říkalo se jim „národní hosté“.

uprchlíci.

Člověku by bylo těch lidí líto, že museli tak všechno tam, doma nechat a jít do neznáma neznámému osudu volně. Bylo by jich líto, kdyby jen z jejich pohledu a chování nebyla patrna ta část k nám a jejich prohraní námi. Věděli, že jsme Češi, tedy ale jejich míněním něco méně než oni, Prusové. A hodně odákní bylo mezi, protože hovořících. Všichni šli na západ a té víře, že jědou tam, do Čech, a tam se se usadí na místě nás. Asi jim to tam, doma tak namluvili, aby je spíše prohnuli k vystěhování.

A vzeli s sebou obilí, jíní k seti, tady, a kdo mohl i seci a jáci stroje. Na co jsme u nás nebyli pykeli a co nám přicházelo si oně, bylo to že všechny jejich vozy byly bez brzdy. Asi je tam v rovinatém kraji nepolichovali, ale tady jim velice chyběly. Jezdili po samé hraně silnice, aby se jim kola bořila do země, a brzdi-li tak, že lámali od stromů kolíky, a těmi na kola trochu brzdili.

27. února přijel zvlášť velkej transport od Zousova k jěmu. Ten byl od Vraislavy. A vlnitý, den, další. Takle ale byly ^{transporty} vozy o dva vozek. Část toho druhého jěstala v Gomousnicích přes noc a i pak tu ještě odpočivali. Měli potahy většinou hovězí, ovláčené, kulhavé. 1. března jim zemřela nějaká babička. Pochovali ji na novém hřbitově. Pak z pozdějších jim zemřela ještě jedna.

Dne 15. března v poledne se brzo po polednách hrněly nad námi slovký letadla směrem k severu. Ve veliké výšce viděti jsme je ne větší než jako vlaštovky, ve velikých abouhých houfch, stříbné a křipytě se. Když se pak vracela zpět, shodila zbytek svého nákladu nad Kolínem, a rozbita ho plov.

nořlety.

Paní Vlkové, později občane, tam v tom nálezu zabili bratra,

1945.

108

Švagrovou a neteří s děčkem - celou rodinu.

A právě za týden letěl nad námi zase takový obrovský sled, zase k severu. Tam to dunělo, ale kde to bylo, přesně nevím. Kevši poje, to v ten čas nebylo žádnou polátností, ale tyhle dva, ty čítaly snad tisíce letadel.

Zábrany.

Ve druhé polovině března začalo se u nás se slábnou zábrany. V některých vesnicích jsou hotové už dříve, ale u nás k tomu došlo teprve teď. Za to ale budeme vidět něco zlatušního, zokonaleného.

Na jedné straně silnice zakopávají se do země do hloubky asi 150 cm silné smrkové kmeny ve dvou řadách. Všech je na silnici kulatým železe zavěšeno na stojato břízových silných smrků, pro břech v jadu, nahore dřevem zaklesnutých.

Všechno je tak uzpůsobeno, že kdyby se chtěla nepřátelským vozidlem patařit silnici, zapřené dřevo nahore by se dalo zcela lehce odstranit, a všech šest klád by se rázem vrátilo na přes silnici mezi zakopané sloupky u druhého příkopu. Ty jsou sice už nižší, ale přece pokračující k tomu, aby takto vzniklou zábrannou nebylo možno podjetí nebo přejetí, a ani tak hned odstranit.

Dumysluné to bylo, pracně také, ale nedošlo to k uskutečnění.

Četalo se to u dolejšího rybníka, těsně u říkové mlýnice. Na druhé straně rybníka, pak pod ním v poli, a ještě za dširmon pana Erbena na jeho poli byly udělány jákopy a kryty pro strojní pušky, které měly zábrany hájit. Pracovali na tom provinuvě asi 8 mužů z Kabakova a 8 z Hejkovic pod dozorem jednoho Němce z tak zvané Totovy organizace, jakéhosi to polovojenského pracovního útvaru.

Dne 10. dubna se za přítomnosti vyvolých německých důstojníků zábrany vyzkoušely. Zmíněný Němec, Karl jme mu říkali, se bravurně vyřepkal nahoru, bílélku nahore přepážku shodil, a všech šest klád s pachotkem spadlo. Pokus se provedl bezvadně. Ale my, kteří jme k tomu byli pozváni, vlastně svolání, jme musili pak před očima důstojníků zase všechno zvedat, aby to bylo připraveno. Ale k tomu, aby toho mohli Němci použít, už nedošlo. Nevěděli na to času.

Potom, když přišla doba revoluce, klády jme musili ze země zase vydobýt a složit na hromadu. Po nějakém čase je odvezl staritel Floráček z Dol. Zousova a 13 klád při-

dělal školení úrad v Jičíně naší obci, 24. září jsme je dovezli do Sotenského domu na pilu právě zminěného ing. Horáčka, a prkna z nich jsou uloženy pro případnou potřebu obce na obec. Sušimě.

A přiblížila se doba slavné květnové revoluce. V sobotu, dne 5. května, po poledni, začal hlasatel pražské vysílací stanice volat na pomoc české četnictvo a policii do budovy rozhlasu. Po celý ten čas, co trval zápas o Prahu, všeska práce ustala. Jen jsme poslouchali, ve dne i v noci to zoufalé volání hlasatelů na všechny strany v různých řečích o pomoci, a kusé zprávy o tom, jak boj postupuje, jak Němci ostřelují Prahu, i letectvem bombardují, a lidé je ženou před tanky do barikád.

Dne 6. května jeli hoši od nás dobývat skladiště zbraní a střeliva u Ledce. Přinesli odtamtud nějaké vojenské pušky. Po už jsme tu měli zorganizované hlídky, ozbrojené puškami a revolvami se stanovili těm u žirového mlýna u zábran. Je už třetí den ostřívané plátno pověšeno.

V pondělí, dne 7. května už od svítání se chotily na Prodašičích ^{motory} ~~projezdných~~ aut a snad i tanků. Usuzovali jsme z toho, že vojáci, Němci, budou chtít prorazit hlídkami bud sem k nám, anebo na jinou stranu. Pak později se ozývala střelba od Ledce z pušek a kulometů, přes Rabakov jezdila nákladní auta a traktory, vozy, všechno obzřeno lidmi, kteří spěchali na pomoc tam k Ledcům. Zrušila tam bitva o skladiště. Padlo tam hodně z našich lidí, přes stáecet. Němců ale také dost. Z Domoušovic byl tam zastřelen Tomášek Josef, a Frant. Poprvé byl raněn do břicha. Svému zranění později podlehl v nemocnici.

Ve zminěné bitce u Ledce větší díl Němců byl rozprášen, někteří zajati, jiní upjeli a někteří se ještě dosti dlouho v těch levcích potulovali, a okolí zneprůhledňovali.

V úterý, 8. května se bliskově rychle roznesla po okolí zpráva, že první Němci v Ledcích, Prodašičích a v Flejkovcích chytají všechny muže, a budou je držet jako rukojmí, aby si zajistili volný ústup, a že hrozí i zastřelením jich anebo vypálením vesnice.

Lidé z těchto obcí se nakvap sběhovali do lesů, i u nás ve Přezimě a na Čihadlech se skrývali Flejkovští.

A v Domoušovicích někteří nakázali přerušit, uzené látky a jiné věci do děr a do sklepů a sami utekli do lesů. A jak jsme později dovedli, doběhla ta panika až do Pítonie a Skyšic.

U nás na Rabakově, pokud vím, nikdo nic podobného nedělal. Rozpuštění síce byl, nic se nenadělat, ale pověsilosti také ne. Protože

Revoluce.

Zitka u Ledce.

1945

110

trady, pak později lidé věci z dřer dobyvali, bylo toho dost zkaže-
ného. Nechali to tam totiž, díle uloženo, až přes celou tu dobu, co
trady přecházelo ruské vojsko. Dost toho zplacenivělo.

V Domousnicích, jako ve středisku tohoto kraje, se ustavilo
velitelství, jehož velitelem je nadporučík Wil. Ríha, řídící učitel
ze Pítonic. V každé obci jsou hlídky, slyk mezi obcemi udržují
spojky na kolech a motocyklech. Hlídky mají zastavovat ně-
mecké oddáky a vozy, vyzbrojovat je a prodávat je do Domousnic.

Velitelství nám také nařídilo, abychom prapory, které jsme
v minulých dnech vyvěsili, zase sejmuli, abychom Němce nepro-
vokovali. Že by mohli do budov prapory ozdobených štíty. Jsou
všeho schopni, neboť ještě ve středu, 9. května o polednách ně-
mecká letadla bombardovala Hladou Polešlav. Bylo tam hodně
mrtvých a raněných, protože obyvatelstvo v nastěně a doměch,
že jsou to letadla ruská, vyběhlo na ulici a mávalo jim.
Navečer toho dne se vylepovaly plakáty o mobilisaci mládeže
mladších ročníků.

Květnová
revoluce.

Ve čtvrtek, 10. května jsme se v hojném počtu sčastavili
hromadného pohřbu obětí pondělní bitky u Ledce. Byly pochovány na
tamním hřbitově.

A v pátek, jedenáctého, po deváté hodině ranní počala
jízda ruská vojska přes naši obec od Domousnic k Utkovicím.
Panuky, vozba, dělostřelce, všechno nepřetržitým proudem.
Lidé je vítali jásotem a voláním, a házeli jim rozkvetlé
právo věřky. A kdo měl, i jablka jim dával. Těm byli nej-
raději. V předěli, třináctého května Rusové stále ještě jedou.
A stále to samé: panuky, díla, auto, koně, všechno, ve dne i v noci
se valí neustále plnou silnicí jižním směrem.

A pak ještě po kolik dní, třeba už ne tak jedním proudem, ale stále
při cházení noví, a noví, i do slavení zašli, o vodu požádali.
O jídlo mnoho nestáli, za to že všechno nejraději užijakou lihovinu.

Později, koncem června a začátkem července, honí Rusové živý
dobytěk za vojskem. Jsou to většinou kusy z Polska a Pruska,
sebrané tam po uprchlících. Dobytek je silně otlacěný, ač ho
honí ne po silnici, ale za příkopem podle silnice po žlábek.
Nocovávají v Domousnicích v zámeckém parku anebo ve dvorě v
Utkovicích.

O naší pouťi právo, - s července - přihnali také stáda krav
na Rabakov na luka a do zahrady, setvali tam až do ve-
čera, a pak seprve je odchvali do hejkovského dvora na noc.

1945.

111

Abych doplnil záznamy o revolučních akcích, připojuji opis zprávy
podporučíka Mil. Pálky o činnosti ve dnech revolučních. Zní takto:
Vojenské velitelství v Domoušvicích skupinovému velitelství v Jičíně.
Hlásím činnost naší skupiny od počátku našeho revolučního
hnutí:

Dne 5. května 1945 došla zpráva do Domoušvic o revolučním hnutí.
Na všech domech vyvěšeny prapory v československých barvách. Velitel-
ství se sešlo a vyhlásilo mobilizaci v obcích: Domoušvice, Řitomec,
Pekov, Šejvice, H. Lhota, Veselice, Gačalky, Dolní Rokytňany, Horní
Rokytňany, Pabakov, Rykovic a Čížovky. Později byly s námi ve spo-
jení Ledce, Lično a Brnice. Ve 14 hod. svolán celý obvod do Do-
moušvic; naši výzvy uposlechlo asi 500 lidí. Ti byli rozdě-
leni na čety podle obcí, zjištěny zbraně a náboje a vytvořeny
prohotovostní hlídky a stráž, jež zaujaly postavení v jednotli-
vých obcích. Spojení mezi jednotlivými obcemi bylo udržováno
na motocyklech a koláček. Stanoviště velitelství určeno na
Četnické stanici v Domoušvicích. Četnictvo, železnice a
pošta se ihned zapojily k spolupráci. Večer v shodě jsme zvol-
ili revoluční národní výbor v Domoušvicích a navrhli ustavení
výborů v ostatních obcích.

Květnová
revoluce
dle hlášení.

Dne 6. 5. 1945 v 9 hodin ráno jsme zadupali a odzbrojili 6 ná-
kladních aut, naložených dělostřeleckou municí pro Prahu.
Zajatce, jednoho důstojníka a 14 poddůstojníků jsme
zavezli do Sobotky. Navečer jsme vyslali hlídky do Rykovic,
Přodaně a Ledce, abychom prozkoumali situaci kolem mu-
ničních skladů. Ve večerních hodinách za pomoci partyzáni ze
Ucel, Jabkenie a Fercie jsme obhádili municií sklady, a jejich
odzbrojili. Zajatce umístili partyzáni ve škole v Ledcích.
Dopána jsme po celou noc odváželi munici z Přodaně a do-
návali ji do vlastních skladů a všem okolním jednotkám v Dol.
Bousovi, v Sobotce, Dvůrkově Hradišti, Libáni, Fercicích, a partyzánským
jednotkám z Valčova a Dobsiny. Při tom jsme sledovali bedlivě s
pevným přesvědčením vítězství boje našich kamarádů v Praze.

Dne 7. května volali o pomoc kamarádi z Ledce. Při převážení za-
jatců byla tamní klobíka přepadena jinou silou německou sku-
pinou, ozbrojenou dvěma tanky a automatickými zbraněmi, celkem
asi 200 vojáky. Ihned byla zorganizována pomoc a vyslána pod
vedením p. poručíka ing. L. Havelky. Proti přesile nepřítel silně
ozbrojených podarilo se našim jednotkám Němce zatlačit do lesů.
Všechny naše jednotky měly 25 mrtvých a asi 15 raněných. Mrtvých

Němců zůstalo na bojišti 14, ostatní mrtví a ranění odveztí na svých nákladních autech do lesů. Celkem 43. V boji jsme ztratili 5 zajatců, kteří se dne 9. května vrátili. Z našich kamarádů domovnického obvodu padli dva, a sice Josef Tomášek a rotmýr František Poživil. Z Doleňského Gousova dva, z Ledce 14, ostatní pak byli Rusové a Chorvati, partyzáni z Jabkovic. Boj byl krátký, ale zvítězili jsme.

Vojenské velitelství z Dělenic pod vedením p. poručíka Petáka úplně zklamalo. Když jsem je žádal o pomoc, bylo mi řečeno, že sice jednotku mají vybrojenou a připravenou, ale že se boje neúčastní. Tím uvolnili cestu ke volnému nástupu nepřítel na Ledce. Jejich hlídky byly z municiínských skladů složeny, a několik kromad munice bylo druhého dne, v úterý, vyhozeno do povětří ojedinelými německými hlídkami.

Dne 7. května byla odzbrojena posádka skladů střeliva v Dělenicích, a tamní štěpivo bylo 7. a 8. května rozvezeno našimiauty aauty okolních jednotek a partyzáni. Akce tato provedena proto, aby bylo zabráněno dodávání munice německým oddílům v Praze.

Dne 8. května jsme odzbrojovali německé jednotky, materiálně jsme se vybrojili a zbytek uložili ve skladišti. Téhož dne jsme uložili na zdejším hřbitově Josefa Tomáška, který obětoval svůj život při ochraně ledcejších žen a dětí.

Dne 9. května byly avisovány několikrát německé tankové oddíly, které se však vyhnuly domovnicím. Po celý den německá letadla bombardovala a letěcky ničila města Hl. Bolestav a t. d. - Odzbrojovány další jednotky.

Dne 10. května v časných hodinách ránních byly avisovány blíže se ruské jednotky. Ve všech obcích připravili jsme jim slavnostní uvítání. Téhož dne naše slázní oddíly přijímaly několik velkých transportů německých zajatců a převáděly je do obce Bolestavě.

V odpoledních hodinách byla prohlášena rozkladem oficiálně samostatnost našeho československého státu. Celý národ jásal a z hluboka si oddech, při čemž nezapomínal na ostrážitost. Naše hlídky sledovaly zbytky Němců v lesích a čistili je.

Téhož dne zabaveno sanitní auto, které bylo opuštěno na silnici u Dol. Pokytnan, a několik koní.

Dne 11. května zadržely naše hlídky uprchlíka, který cestoval s vojenskými koněmi a jedním mladým Němcem a u německé

Květnová
revoluce
ale klásců.

1945.

113.

kyjm dělníkem a několik poddůstojníků. Všichni zajatci dodáni do Dolního Bounova.

Shráje a noční hládky pešiley a ostrahy lošt v obcích zadržována. Zblázněno zabavení vojenskych součástí z okolních vesnic. Při projíždění malých ruských jednotek poskytovali jsme jim velikou pomoc, krmivo, prokonné látky, kola, vjezdnu koni, potraviny a jiné věci, co potřebovaly, s největší ochotou. Několika našich hládkám byly kola a motocykly odebrány ruskými sprostáky, jež měly svoje porouchány.

Shráje doprovázely dva transporty o několika tisících mužů, německých zajatců do Hladé Bolestavi. Jedno nákladní auto zapůjčeno velitelství v Dol. Bounově k odvozu pušičného materiálu z lesů.

V dalších dnech provedena mobilizace diváckých vojáků na okraji Jičínském. Všichni kamarádi radostně nastoupili, aby šli hájit vlast. V Jičíně však byli rozčarováni neorganizovaností. Všem nastoupivším jsme poskytovali ze zabavených zásob to, co potřebovali, a ježto doprava nefungovala, odvezli jsme je z celého obvodu na nákladních autech do Jičína, aby tam byli co nejdříve. Protizvěným a sociálně slabým jsme též poskytovali značnou pomoc rozdě-
lením zabavených německých civilních zásob.

V sobotu, dne 12. 5. převezli jsme z nemocnice v Hladé Bolestavi ze-
mřelého kamaráda rotového Fr. Pajivila, kterého jsme pohřbili na zdejším hřbitově k věčnému odpočinku. Zanechal čtyři nezapomenuté děti a ženu, pro něž národní výbor uspořádal ve prospěch sbírku.

V pondělí zajel velitel do Jičína pro další pokazy, ale mnoho se toho nedozvěděl. Velitel skupiny p. major Říha mětkal právě v Praze pro přesné informace. Mužstvo zatím počítalo, urovnávalo, prohlíželo a odjišťovalo zabavené shčelivo ve skladišti.

Úterý, dne 15. května, zajelo naše nákladní auto do Pěrgína pro internované našeho kraje. Nikdo jim nebyl vydán, ježto všichni byli nemocní s vysokými horečkami.

Stěna Hlaváčová z okresní péče o mládež v Sobotce převzala civilní oděv a prádlo, aby je mohla vydati potřebným občanům a dětem našeho kraje. obvodu.

Malá ruská jednotka vyměnila si vůz s koněmi za jezdecké koně. Od středy počítalo mužstvo vojenské části výstroje a výstroje. Kontrolován materiál v sousedních obcích, vydán ruským jednotkám benzín a sanitní auto.

V pátek, 18. 5. prodělala okresní péče o mládež chudé a potřebné prádellem a šatstvem. Nadporučík Říha odjel s p. majorem Vaňkem na služební cestu do Ostřice v Německu k armádnímu velitelství ruských sborů.

tržnová
revoluce ale
Blázniví.

1945.

V sobotu prováděna končena likvidace vojenského vedení a kromě toho čistěny lezy od německých vojáků.

Dne 20. května přijeli do Domoušovic dva muži vojini, kteří násilně vymáhali benzín, kterého zde není, a v odpor protestu násilně zabrali a odvezli jedno nákladní auto, které jsme zabavili, a které bylo rezervováno pro skupinové velitelství.

Mašpurnčík. Mil. Pícha, velitel.

Polik ona zpráva, kterou jsem sem zapsal k vůli některým podrobnostem, které mi unikly. A tak zase já:

Sbirky.

V prýtek dnešek pro převratě byla pořádána sbírka ve prospěch bombardované Prahy. Vynesla 355 kg brambor, 60 kg mouky pšeničné, 60 kusů vajec, 2 kg hrachů. Všecko dodáno do Domoušovic, a odtud se sbírkou z okolí posláno do Prahy.

5. června doporučoval místní Národní výbor pro ovdovělou paní Popivilovou sbírku, která vynesla 6.315 korun českých a slovenských.

Sbírku pro p. Tomáška, kterému padl syn, sebralo se 4.060 Kč.

Quěco později se konala sbírka pro kerorem postižené, a ta vynesla 3.340 Kč, pak na vypálené Lidice 500.- Kč, a pro po-
zůstalé po obětech nacismu 600 korun českých a slovenských.

Vzmemme-li v úvahu, jak je naše obec malá, sotva 100 obyvatel všech, vidíme, jak v prvním nadšení dával každý rád a co mohl.

A teď o přeměně obecních výborů v nové místní národní výbory. V úvodu, dne 6. května převzal kvapně agendu obecního úřadu nový národní výbor, sestavený z řady bývalých vojáků p. Vanderleu Jos. Po ukončení revolučního hnutí bylo dne 15. května znovu svoláno, aby sobě Národní výbor řádně zvolilo. A tu byli zvoleni aklamační jak následující: Předsedou A. Živný, místopředsedou Svore Fr. Ji, jednatel-
em Vanderle Jos., pokladníkem Dragoun Fr. Oluoré: Svore Václav, Hřílek Karel a Fadrhonc Václav.

Dne 28. 5. na příkaz obecního Národního Výboru doplněn místní Národní výbor na 9 členů Švorem Frant. a Baniřem Václ.

Ole už 21. července po nařízení a pokynech okres. Nár. Výboru přetvořen místní Národní výbor, a sice dle příslušnosti k politickým stranám. Je známo, že pro vítězné revoluci a po pádu nacismu jsou u nás rovnány jenom čtyři politické strany, a to strana komunistická, strana sociálně demokratická, národně sociální a lidová. A podle tohoto klíče dopadlo ustavení místního Národního výboru takto:
Předsedou Živný Ant. (kom.) I. místopředsedou Vanderle Josef (kom.)
II. místopředsedou Svore Fr. (s. d. m.) Členy výboru: Dragoun Frant. (lid), Baniř Václ. (nár. soc.), Hřílek Karel (nár. soc.) Lidáček A. (lid)

Přeměna
obec. výborů
v N. N. V.

Padrbone V. (kom.), Machač Vil. (soc. dem.)

Do vojska se naši armády přihlásili: se dobrovolně z naší obce
Václav Svore z čp. 11, strojník a křesťan Bonduický z čp. 73., také
strojník. Namukovali do jičína.

Dobrovolci.

Za okupace si za lesem Čihadla postavil na prouškém
pozemku letní chatu jakýsi Frávníček, který spolupracoval
s Němci. Sám Čech, za ženu měl Němku. Teď po revoluci tu chatu
převzala obec Rabakovská do své správy, a na letošní léto ji
pronajala za 600 korun panu Bazlerovi z Uladé Polčolavě.

Chatla.

Za zmlínku také slují, že dne 22. července přecházela se naším
krajem prudká víchřice od jihozápadu, se suchou bouřkou,
amandělala hodně škod na státech a stromoví. Ovce se
ukazovaly malouško, protože za větru promrzlo, a ještě ta
procha byla dobře ze tří čtvrtin víchrem oblačena. Lístky praménky
rozmetány suad do jednoho, žhusta i na sousedních polích po-
míchány, právě posečený jmenem i přes kolik mezi zanesen.

Vichřice.

Že byla katastrofa velkého rozsahu, soudíme i z toho, že časo-
pisy vyžádaly městský lid, aby pomohl venkovu při shledávání
a stavění panáků.

Za rok letošní měla pokladna obecní výdajů 55.248 Kč a
příjmů jen 48.203 Kč. Schodek 7.045 Kč knihažen z prokladání hotovosti.

Obecní.

Za obecní sad se utrhlo letos jen 500 Kč od p. Beneš z Chudkřez.
broce skoro žádná.

Podzim byla provedena tak zvaná měnová reforma.
Je to všeobecně známo, tedy jen ve stručnosti: 30. října musil každý
všechny své hotové peníze přihlásiti na potčovním úřadě, kde vyměniti
hlavě rodiny pro něho a pro každého člena jeho rodiny 500 korun starých
za nové. Uložené peníze na knížkách, projistky a podobné si musil každý
přihlásiti, což mu bylo potvrzeno. To pak jsou ty tak zvané vázané
vklady. A z těch se nic nevyplácelo, jen v ojedinělých případech něco,
na příklad na svatbu, pohřeb, na vybarování pro novorozence a tak pod.
A tak každý začínal 1. prosince s pěti sty korunami.

Měnová
reforma.

Žluda v pušných dmech převratových vzala do zajišťovací vazby
dveřka Novotný z čp. 12., o několik dní později i její neteř Marie
Čubánová. Říká se, že měly účast na zatečení p. řídicího učitele Nováka,
strojníka Jos. Svatocha, kováře Dupeše a jeho syna, veoněs ze Řítonic.
Všichni byli za okupace od Němců zadrženi, a všichni v koncentracích o
řivotu připraveni. Je to případ velmi nejasný, a asi už do něho nebude
vneseš světlo nikdy. Protože hlavní osoba, která byla nyní po převratu
zadržena a mnoho věděla, gestapačk nějský, se po svém zatečení u

Narozen :

Zeměl :

Půl obyvatele.

Mladé Polešani ve vězení na prostradle oběsil.

Po delší době byly výše jmenované propuštěny bez následků.

S listopadem narodil se manželům Mackovým v č. 8. syn Josef. 27. června zemřel manželům tučkovým hošiček Stanislav, narozený dne 28. května.

18. prosince zemřel v Jičíně nemocnicí Antonín Vojtěch.

Poslední 2 roky byl zaměstván co kovář u p. Danyra. Pochován tam 18. 4. m.

Na podzim se odstěhoval do uvolněného pohraničí p. Želčorský s rodinou. Bydlil zde v domku čp. 20., patřícím p. Ebenovi.

A 6. prosince odešel po nepřetržité sedmileté službě u p. Karla domů své Slovenky, Kateřina Gulejova a Helena Hecemanová.

Do pohraničí také odešel Josef Fadrhona, šojník se svou ženou. Že byl od své svatby u svého otce, Václava Fadrhona. Kež jeho bratr Václav odešel tam s ním. Odhlášen zde dne 5. prosince. odcházející dohodl se se svým otcem ve službě tohoto Národního Výboru dne 29. 11. 45.

v tomto smyslu: Protože odcházející Jos. Fadrhona je vlastníkem poloviny usedlosti čp. 16. po své zemřelé matce, vezme si odtud do nového domova v Proseči následující: 1 krávu mensej, popřípadě jakovici v době od 15. května do 15. června 1946., jednu polovinu mrtvého prase pro zabiti. Porážku ozuami otce synovi, popřípadě na M. N. V. Do té doby zůstane prase v usedlosti čp. 16. na dokrmení.

Shned po příchodu vezme si s sebou Josef Fadrhona 1 živou kožu, polovici nymějšního slavní kráviky, polovici drůbeže (5 kusů) 4 kusy 50 kg šrotu pro výkrm hus. Mimo tohoto živého inventáře ještě polovici masa z druhé kozy, které mu otec odvede ihned po porážce ještě letos. A 1 pár strojů kravských. - Svůj polovici usedlosti dává Nást. Nár. Výboru k dispozici, aby ji tento mohl obdělávat, nebo propachtovat. Ale vlastnícké právo si na ni ponechává do té doby, než mu bude nové hospodářství v Proseči dáno do vlastnictví.

Společné dovážení mléka na nádraží do Domousvic skončilo až počátkem června. Po uzákonění války bylo více benzínu, a mlékařské auto si počalo jezdit pro mléko až do vesnic.

Také společná dovážka obilí do - a mouky ze mlýna trvala až do květnové revoluce.

1946.

Dne 8. února narodil se Josef a Miloslav Švorcovým v čp. 14. syn, František.

11/2
Narození:

A 8. prosince Karla a Marie Michalových rovněž syn a také František.

Dne 28. září uzavřela v chrámu Páně v Pítonicích Eliška Švorcová z čp. 21 a Bohumilem Trobem, respiciantem financím špiže v Dolní Světlé pod Luží, podlem z Ujkovic sňatek.

Sňatky.

Pětkož dne zase v chrámu osmickém požehnáno sňatku Václava Švorce z čp. 14. se Zdeňkou Vaňkovou z Dolních Rokytic.

25. dubna při odvozech v Sobotce odvedeni k vojenské službě ze zdejší obce Švora Frant. z čp. 21 a Fadrhona Václav z čp. 16. Oba nastoupili u svých útvarů dnem 1. října sčísleny vojenský výevik.

Odvozy.

Dnem 1. června nastoupil k vojenskému výeviku pětiměsíčnímu Miloslav Švora z čp. 12.

Voj. služba.

To samé i Ant. Čadák, zejména puto o čtrnácti letech dříve.

Dne 21. března přihlásila se zase zase k pobytu paní Anna Fadrhonovalová, i se svým synem Josefem Hlončkem, 28. 10. 1930 rozvedlým. Přivdala se sem do čísla pop. 16. v roce 1936 za Václava Fadrhona, před nějakým časem se nechala se svým mužem rozvésti a odstěhovala se od něho do Sedce, a teď se zase vrátila. Je po třetí vdána. Z prvního má dceru; Miloslava Bzaráková se žije nyní. Otec její, Bzarák, zemřel. Z druhého manželství jest syn, Josef Hlonček. Otec jeho zabil blásk při jarní bouři.

Pohyb obyvatel.

15. května odešla od nelynáře a rolníka Fr. Jíry z čp. 7. služka Božena Šimůnková z Ujkovic, a 31. prosince vystoupila odstaně ze služby; její sestra Marie Šimůnková.

31. prosince propustil Fr. Jíra i Miloslava Slovana z Ujkovic, nelynářského stělníka, který se u něho nelynářině vypořel.

12. května prodána v dražbě tráva v obecním sadě, letos pronajmu na dobu tří let. To proto, aby si mohl, kdo chce, svůj díl kvojit.

Obecní.

Chata po Hrávkovi pronajata na letošní rok za 1000 Kč panu Břechovi, šoféru státního autobusu na lince Libáň - Vladáň poděstev.

Dne 14. července prodán v ofertním řízení obecní sad panu Klapáčovi z Petkov za 21. 885 korun Československých.

Obeaú hospodárství se jví takto: Příjem 69.402 Kčs, vydatí jen 56.300 Kčs, a proto usnešeno nevybíratí žádných poplatků a dávek.

Počasí.

Počasí leto celkem normální, jaro časně, spíše sušší, o senovoci síce deštivo až do konce června, pak ale pěkně, žně pohodlné, rannější, už 10. července bylo vidět žitné panáky. A prod zimek také příznivý. Při sklízni řepy síce časté deštivky, pak ale zas pěkně, takže se všechna polní práce, i hluboká orba, dobře skončila.

Úroda.

Úroda letos, Bohu díky, ve všem dobrá.

Starý obyčej.

Letošního roku si zase děti po několikaletém zákazu pátily čarodějnice. Je to prastarý zvyk, smyslu to nemá, ale děti z toho mají radost a dlouho před tím se na to těví. babývá se to v poslední dubnové večer někde na odlehlém místě, kde by nehrozilo nebezpečí požáru. Větší hoří na tu slavnost nanosí před tím všelijakého posbí a dříví, a nacházejí si omalená koštěta, a za soumraku zapálí ohně, v něm si proměta připalují a s hořícími v řadě pochodují, okolo ohně běhají a do výšky s nimi házejí. Letos to bylo obzvlášť slavnostní. Starší hoří vystřelovali světlé rakety, kterých bylo hodně ve vojenských skladističk Němců v lesích okolo Prodavič, a kterých se také hodně všelijakými poshrannými cestami dostalo do okolí široko daleko.

To bylo vidět kolem dokola po obzoru světla zelená, bílá, žlutá i červená i všelijak uoporaďaná. Hezký pohled to byl.

Oslava 1. výročí.

Ve čtvrtek, dne 9. května svíčasně se oslav na paměť prvního výročí vítězného pražského povstání.

Ráno o šesté hodině zahrála kapela hudebníků budičků. Dole u jím začala, šla přes Rabakov do Domoušvic a tam prošla obcí. Pak o deváté hodině se občané z Rabakova přeradili do trojstupu, šli ke škole v Domoušvicích a tam se přiradili k průvodu z Domoušvic a okolních obcí. Ten šel nejprve na hřbitov ke hrobům Tomáška a Vojvíta, kteří loni za bojů u Ledce padli. Po průvodu tu a několika básních zpět do Domoušvic, tam obcí k pomníku padlých za první světové války, kde pan řídící Píška ze Pítonic oživil vzpomínky na loucké povstání v Praze a jak se také v Ledcích bojovalo a v Domoušvicích se němečtí vojáci odzbrojovali. A pak vyžýval, abychom v dík za to, že padli za naše osvobození mřeli, my svorně žili a pracovali. Zahráním hymny - také sovětské - slavnost ukončena.

Hezká slavnost! Kéž hezké ale, že ani takováto přední vzpomínka se neobejde bez tance, neboť odpoledne a večer v sále u obce ta-
noční zábava.

V neděli, 26. května se konaly v celé republice volby do ústav-
níhého Národního shromáždění. Výsledky byly v našem okolí tyto:

Obce	všech voličů	Komunisté	Lidovci	sovětští demokraté	národní socialisté	prozáme ní strany
Rabakov	63	16	24	6	17	—
Domoušnice	289	170	36	26	57	—
Utkovice	157	86	21	7	43	—
Prodašice	84	62	17	0	5	—
Ledce	222	153	30	8	31	—
Veselice	140	48	27	23	40	2
Přitovice	89	5	40	3	39	2
Glouhá Lhota	435	174	48	80	130	3

V naší obci ve volebním seznamu započáno 63 voličů; 33 mužů, 30 žen.

Due 6. července zvolen nový národní výbor ve zdejší obci podle vý-
sledků voleb do Národního shromáždění.

Za stranu Komunistickou jmenován do něho Živný Antonín a
Vanderle Josef, za lidovou Mach Josef a Lidáček Antonín, za stranu
národně socialistickou Hrabík Karel a Zanyr Václav, a za stranu
sociálně demokratickou Machač Viloslav. Pátou stranu jmenován
ale dobrovolně místo své. Prve, to nevím, když se strana ta nedo-
sáhla při volbách při 63 voličích a devíti členech občanského zed-
pítelstva ani volebního čísla sedmi. A pu zmíněný Machač jmenoval
si za druhého člena k sobě Frant. Svorce z čp. 24, předníku Škodovky.

A když se potom z výboru volil předseda, měl stejný počet členů
Antonín Živný a Fr. Svore. Právě tedy panem Josefem Machem losy a
vypažen lístek se jménem Františka Svorce, který tedy prohlášen předs-
dou, a který tedy jímá ten od Aut. Živného převzal.

Poznamenuji dle, že odstoupivší předseda Aut. Živný vykoná-
val svoji funkci úplně bezplatně a ke spokojenosti všech ob-
čanů.

Na podnět p. Živného pořádal Místní nář. výbor spolu se svazem
české mládeže dne 23. února v hostinci při Anně Charkové Sousedský ples,
který se vskutku vydařil. Mladší hospodynky uspořádaly po obci sbírku
naturalií, z nichž pak napekly cukroví a dorty, což se potom při plesu
prodávalo. Při účtování shledáno, že celkové vydání činilo 5.898.50 Kčs.
příjem 10.492 Kčs, takže čistý výtěžek byl 4.593.50 Kčs.

A ten věnován místní obč. knihovně.

Volby do
Nár. shromáždění.

Volby do
M. N. V.

Sousedský
ples.

1947.

Narození:

Dne 8. dubna narodila se Švorcová Marie v čp. 14.

Š Šepma narodila se manželům Kinalovým v čp. 10 dcera Alena.

Š Štěpánův pak v čp. 12. manželům Švorcovým dcera Stanislava.

Smrtky.

Dne 8. listopadu v sobotu oddáni Slavovč Stom v Třepeších Milošlav Roudnický z Rabakova čp. 13 a Hedvika Šoháčková z Lažan.

Úmrtí.

V neděli, 21. září zemřel po delší nemoci ve věku 65 let Karel Frant., železničím zaměstnanece ve výslužbě.

Pohyb
obytel.

V prosinci, dne 15., přistěhovala se k p. Erbenovi v čp. 2. paní Josefa Hatušková, narozena dne 17. 3. 1913. Se synem Vítězslavem, 5. 4. 1941 rož.

Katastrofální
sucho.

Letošního roku bude dlouho vzpomínáno pro katastrofální sucho, jakého není pamětník. Už lonký rok byl sušší, že suchu se také mnoho vody do země nedostalo, takže hned z jara mělo všem málo vláhy. Senoseč dopadla chudě, tráva narostla řídká, otavy nebyly vůbec žádoucí. Po jme sekali tak jen ty jednotlivé křov, až na lukách nebo na jeteli. A obilím také tak spíše. Po, co vyrostlo, sypalo ještě dost, ale což to bylo platné, když bylo všechno na vzduchu málo. Tam, kde se jindy jelo pro mandle nebo pro pánáky tři nebo čtyřikrát, letos se letos vzalo na funku jedm, a ještě malou. Zvláště jarní v tom byly nejhůře. Už po zasetí dosti nepravdělně vzrostly, málo nebo nic neodmožily, a sotvaže povyrostly na 20-30 cm od země, už vyhnaly klásky, a zmi v nich předčasně uzrálo se bylo z něho hodně zadingy. A protože všechno obilí bylo předčasně, s stěm bylo málo, a zmi tak tak. Přímor proti jindy sotva polovic. A to se ještě člověk opravdu musel divit, že aspoň tak v tom suchu narostly.

Ovoce mohlo být hodně, ale mnoho toho předčasně spadlo. Stromů také hodně prošlo. Vždyť v lesích, kde jetličí a počti hodně vyperovně brání, prošlo hodně stromů. Ve žezně uschlo březek a smrků, dobrá polovice, spíš ještě víc. A smrků starší už, tak kolem padesáti let. Borovice a duby, že hlouběji kořeni, lépe suchu vzdorovaly.

Příčině nám takový rok vykreslil spisovatel Gaar ve své povídce „Hlad ve sbírce“ Hlu náš. Šlo o rok 1842. Dne, po stu letech, sice hladu nebylo, díky rychlé dopravě, již jme dovezli k nám hodně obilí, ponejvíce z

Sucha, ale svízelí a starosti dost a dost. S každou olepi slámy a hrst-
kou sena bylo nutno úzkostlivě šetřit. Že s chlebem, ani nemluvě.

Polobocké hospodářské družstvo vystavělo letošního roku u
nádraží v Domoušvicích rozsáhlé skladiště, a v domku, kde kdysi
byvala prauská vozová váha zřídilo kancelář, a tím otevřelo zde
svoji filiálku. Budeme tedy prodávat obilí a nakupovat svoje
potřeby zde. Až dosud vozili jsme svoje obilí většinou do koloněho
Domova panu Fr. Škrovi, obchodníkovi obilím.

Zřizení
filiálky
Hosp. Družstva

Věde žněmi propuštěn předčasně do náhradní zálohy z vojenské
služby Frant. Švorc z čp. 21. Stalo se tak na jeho žádost pro nemoc
jeho otce.

Připisují soupis pískovníků v katastru naší obce. Snad to bude někdy
někoho zajímali.

Soupis
pískovníků.

Na parcelle kat. číslo 843. jest písečník obce Prábakova, otevřený od roku
1870. Nyní je skoro úplně vyčerpán.

Ve Břízíně na č. kat. 839. je od roku 1870 pískový lom velkostatkem Domoušvic.
Dělenický velkostatek koupil v roce 1906 od p. Dr. Glaska pozemek
č. kat. 136 a toho roku tam otevřel pískovnik. Pole, do vyčerpání po-
užívá bývalý majitel, dále. Majitel bydlí v Domoušvicích.

Na čísle kat. 135, těsně vedle předchozího zaspatrila si v roce 1908
pískovnik obec Florení Rokytňany. Mezi tímto a předešlým vede
cesta ze silnice přes hráz rybníka Pilského dále do Kocourku.

Od pana Jov. Pílmý, majitele usedlosti čp. 6. koupila v roce 1912 poli
č. kat. 347 1/2, a otevřela obec Pačálky, a zřídila tam pískovnik.

A naše obec, protože ve starém lomu na obci nelze už písek brát, de-
věla 8. 8. 1937 nový pískovnik na č. kat. 127 1 mezi domkem čp. 24 a 23.

A správa okresních silnic smlouvou s p. Adáškem má dovoleno
pro šest roků si brát písek z jeho pozemku mezi č. popisnými 13. a 14.

Za okupace musili jsme tuto knihu odevzdali na okr. ú-
řadě v Píči. Letošního roku ji Švorc Fr. ml. z čp. 21 v Ženském Archi-
vu v Praze vyzvedl neporušenu. Zápis, které jsem od odevzdání
až dosud měl v sešitě, přepisují nyní do této kroniky.

obcemi
kronika.

František Švorc st., kronikář.

1948.

- Narození.** Dne 8. páří narodila se v čp. 21. Elišce Hobrové dcera, kterou pokřtili takéž Eliška.
Dne 8. října narodil se paní Katuskové a p. Erbena v čp. 2. syn Kiroslav.
- Úmrtí.** Dne 19. března zemřela paní Božena Zamyrová, výminkářka v čp. 3., a pochována do rodinné hrobky na místním hřbitově.
- Počasí.** Letošní jina byla mírná, zvláště leden a první polovina února nadobyčejně teplá. Jaro bylo suché, až teprve druhá půle června a červenec studený a mokro. Podzim pak příznivý a s dlouho teplý.
- Úroda.** Úroda letos dobrá, urodilo se i ovoce i brambor dost. Však to bylo pro louském větrném roku protička. Jarnom půde málo, byl to suché jaro, a celý rok spíše sušší.
- Změna okresu.** Během prvních měsíců letošního roku připadla naše obec pod správu okresu Únichovo Hradiště. Po novostě zdá se nám to neobvyklé, byli jsme tak na ten ječím myšlí.
Viz opravu v r. 1949.
- 28. února 1948.** Dne 28. února dostal se k předsedovi místního Národního výboru Frant. Svoreovi předseda zdejší Komunistické strany Československé p. Frant. Vošvrda, a p. Josef Sedlatý co předseda Sv. S. Č. v Domoušvicích, a vyzvali ho, aby jim vyvolal obecní razítka a všechny spisovny Josef Vauderleovi.
- Stalo se tak. A tím přestal být zvolený Frant. Svore předsedou a stal se jím Josef Vauderle. Tento nechal vyvěsiti na obecní tabuli tuto vyhlášku.
- „Vyhláška. Spoluobčané, na základě vládního nařízení sestaven byl z věrných spoluobčanů vládní Gottwaldově a jeho programu v době vládní Krise „účetní výbor“, kterému bylo nařízeno sesaditi dočasně všechny členy místního Národního výboru, kteří odmítli podpisem tuto věrnost potvrditi. Na základě toho sestaven byl „místní národní výbor“ následovně. Předseda Vauderle Josef, místo předseda Živný Antonín, Zamyr Václav. Členové: Svore Kiroslav, Vošvrda Frant. ml., Klíček Jos., Fadrholec Václ., Vošvrda Fr. st., Kindl Václav. Věrně stávající komise přistávají nadále v činnosti na svých místech.
V Rabakově, 28. II. 1948.
Vauderle Jos.

Ve schůzi dne 2. března vzdal se funkce obecního pokladníka
Dražom Frant., a po něm jmenován Václav Josef.

V téže schůzi se přihlásil p. Frant. Vlk za sběrače mléka za V. Švorce,
který se této funkce vzdal.

Byl zvolena nová rolnická komise. Předsedou Živný Ant., členy pak
Branýr Václav, Švorc Vil, Fadrhona V., Vráh Jos., Kindl V., Vlk Fr., Voivoda Fr.
Tato rolnická komise ale volena 14. října znovu zplena, a pak je
její složení takto: Předsedou Fadrhona V., místopředsedou Voivoda Fr.
Členy: Vlk Fr., Janjrová Zda., Kindl V., Náhradník Švorc Jos., Učelák Kar,
Adášek Ant., Jíra Fr., Novotný Fr.

Dne 1. dubna uvedena do provozu družstevní prádelna. Je umístěna
u pilického rybníka v bývalé elektrárně, kterou v prvních letech po
první světové válce tehdejší majitel panský stromounického Gustav
Kovářka postavil pro potřebu žánku a později i k osvětlování
bytní panských dělníků.

Prádelna.

Po zavedení elektrické sítě v roce 1928 se přestalo elektrárny pou-
žívat. Teď ji pronajal nynější majitel lovarník Halík zdejšímu
družstvu. Po vzniku, každá obec Rabakov dostala přičiněním p. Zdenky
Janjrové od ministerstva zemědělství elektrickou pračku a ždi-
mačku. Za vzorné plnění dostávek.

Pračka byla darmo, ale doprava, úprava místnosti a montáž
stála deset tisíc Kčs. Příspěvek člena je 1.000 Kčs při vstupu.
A potom jen spolíčobovaný proud a případné opravy.

Prozatím přihlásila se asi polovina žen. Ze zbylých mají některé
pračky vlastní, některé žen mužů. A někde je nedůvěra k novému.

Dne 9. května jsme se zase sličarstvi vyprominkové slavnosti.
Jako obvykle přivod, na hřbitově pietní vyprominka na padlé, u pomní-
ku padlých proslav o zásluhách rudé armády snasé osvobození,
hymny naší a sovětské, letos také vedle vložky naší nesena vložka
ruská, kladivo a šíp.

Kučerová
oslava.

Dne 30. května konány volby do Národního shromáždění. Byla zje-
nom jedna kandidátka. A pak prázdnic lístky.

Volby do
Nár. Shroma-
ždění.

U nás ode vzpláno 35 hlasů pro jednotnou kandidátku, 13 lístku
bílých a dva neplatné.

27. 6. prodáno ofertou ovoce z obecního sadu p. Křimov z Pětkov za 25.300 Kčs.
Je to nejvyšší obnos, který kdy byl obci za sad vyplacen.

Sad.

1948.

124.

chata.
Ze protektorátu vystavěl si v kocourku odrodilce Trávníček chatu, kterou po převratu převzala obec Rabakov, a pak tak zvaný "Fond Národní Obnovy." Česoslávská instituce, která podchytila veškeré movitosti i nemovitosti odrumtých Němců a všech kolaborantů a podobně. Letos jí od tohoto fondu koupil p. Oul. Živný, a dne 4. června si ji přestěhoval na svůj pozemek blíž svého domku.

Prkna.
Ve schůzi ústředního Nár. Výboru dne 16. srpna usneseno, rozdělit prkna, složená na obecní susárně a pocházející ze zábrav po Němcích, mezi občany. Pozorovati totiž, že se prkna odstavují zhrácejí a že jich je čím dál méně.
Šlálo se proti zaplacení.

Kontingent brambor, který má naše obec dodati, určen okres. Nár. Výborem dne 2. srpna na 17 2 cy. Ale dne 14. října zvýšen na 322 metr. centů.

Parcelace.
Probíhala zde také letos parcelace domovníckého velkostatku. Pro uchazeče z naší obce určen k rozdělení "vidlák" a část "širokých." Po několika jednáních a schůzích a už po vymezení parcel nakonec ze všeho sešlo, protože byl velkostatek prohlášen za statek státní, a jím z parcelace vyjmutý.

Výměna
pískov.
Uplenární schůzi obce dne 14. října podal si Joz. Vauderle spolu s Fr. Svorceem p. 29. žádost, aby obecní pozemek č.kat. 127/70, nacházející se mezi jejich domky, a na kterém je od několika let otevřen nový obecní pískovník, byl jim vyměněn za jiný, který oni koupí od paní Flavačové z Ledce, a který se nachází u lesa Čihadel. Jde o pozemek č.kat. 825/2 ve výměře 1 1/2 korců. Výměna jim povolena.

1949.

125

Dne 5 listopadu narodil se manželům ~~Št.~~ Vorcovým v čp. 14. Narazen.
hošík, kterého pokřtili na jméno Václav.

V mladoboleslavské nemocnici zemřel dne 23. března Jiří Svore Kůrní.
z čp. 11. Nedožil se ani z plna dvaceti let. Pochován na místním
hřbitově do rodinné hrobky.

10. září uzavřeli František Vošvrda a Helena Limová z Petkov Svatky.
občanský sňatek v kničově Hradišti.

1. října oddáni v chrámu Soboteckém Frant. Svore z čp. 21 a
Květa Podolská ze Sobotky.

12. března odhlásila se z pobytu zde paní Jozefa Kalušková. Pohyb
1. října nastoupil vojenskou službu Frant. Vošvrda. obyvatel.

Líma letos zase mizná. Až teprve začátkem března svěhově futeře. Počasí.
Dne 2. března dojel vlak jen k Vyšňármu Polí. Šel pro páneže nemohl.
Také autobus Libáň - Kl. Boleslav toho dne nejel.

Bráem po týdně jas už kálo. Jaro pak a lélo víbec suché a suchý
i podzimek. O suchu svědčí i to, že dne 4. listopadu při sedmiskupino-
vém mrazu lidé na poli vláčeli a sili. A okvátli si. Kdežto ně-
kdy i při menším mrazku je země ztvrdlá na kost.

Úroda letos tak prostřední, spíše slabší. Hlavně u pšenin Úroda.
a krmiva malá následkem suchého jara a léta.

Jiný nepříjemný následek přílišného sucha byla nebyvalá zá- suchá
plava myši. Právě jsme je různými jedy, s malým ale výsledkem. záplava.
Jáka spousta myši bylo uděláme si představu z toho, že byly par-
cely žetele, které si ponechal hospodář na senluo, ale myši
pálčky, než dográly, do jedné zničily, takže se ani nemlátilo.

Pracovní povinnosti dne 3. dubna jsme v obecním sadě vysázeli Sad.
30 jabloní a 20 švestiček. 15. května jsme k nim dávali dřevěné
kůly. A 4. prosince jsme dobrovolnou prací obryli a ovázali stromy.

Ve obecním borovém lese probáno více stromů a prodáno občanům.

Ve své seluži dne 27. dubna povolil místní Nář. výbor prodej domku

Prodej
pastoušky.

čp. 10 panna Václav Šindlovi za 6.000 Kčs. Jde o starý, dřevěný domek, obecní pastoušku, k obyvání téměř neschopný, ačkoliv sam kupující bydlí. Pětu se, ale zavázal, že si domek po koupi opraví. Těmto účelu už má připraveno dřevě z nějaké boudy u Kuričků, kde se již je vojenské cvičiště.

Dne 26. června provedena zase reorganizace M. N. V. jak následuje: Předseda: Václav Šindl, členové: Zimný Ant., Vošvrda Fr., Mielík Karel, Baumjrová Zda., Svorec Mil., Adáček Ant., Fadrholec V., Šindl Václ. Pokladníkem jmenován Svorec Mil.

Doosvětlové komise jmenování: Svorec Fr. 20, Dragomír Fr., Vošvrda Fr. Finanční komise: Jira Fr., Svorec Joz., Adáček A., Mielík K.

Ve schůzi jednotného Svazu Českých Zemědělců dne 9. 7. zvolen za vedoucího pi Baumjrovou předsedou V. Svorec.

Saborní žen přispěl M. N. V. na zakoupení žehlicího prkna obnosem 3.000 Kčs.

Ještě v době když byl předsedou Svorec Fr., řádně ustavil Národní Výbor správy železnic o zřízení zastávky pro naši obec, a to asi v těch místech proti hostinci aucto ^{pod} transformátorem. Železniční úřady požadovaly od obce postavení čekárny, osvětlení, úpravu cesty k zastávce a tak podobně. My zase chtěli na obcích Uzkovice a Ledce o přispění dílem na ně vyléhajícím, protože i pro ně by bývala byla zastávka výhodnou. Uzkovice byla ochotna svoji třetinu zaplatit, Ledce chtěly přispět jen nějakou částkou ale po několika jednáních ze všeho sešlo pro naprostý nezájem na rozhodujících místech u nás v obci.

Oprava: Dodatčným zapisováním zápisů do kroniky po vyzvednutí této z úschovy v Praze (zmínka o tom je v roce 1947) stalo se, že zpráva o změně okresu se dostala do knihy o rok dříve. Ve skutečnosti jsme připravili pod okres knichovo Stradišče až od 1. ledna 1949.